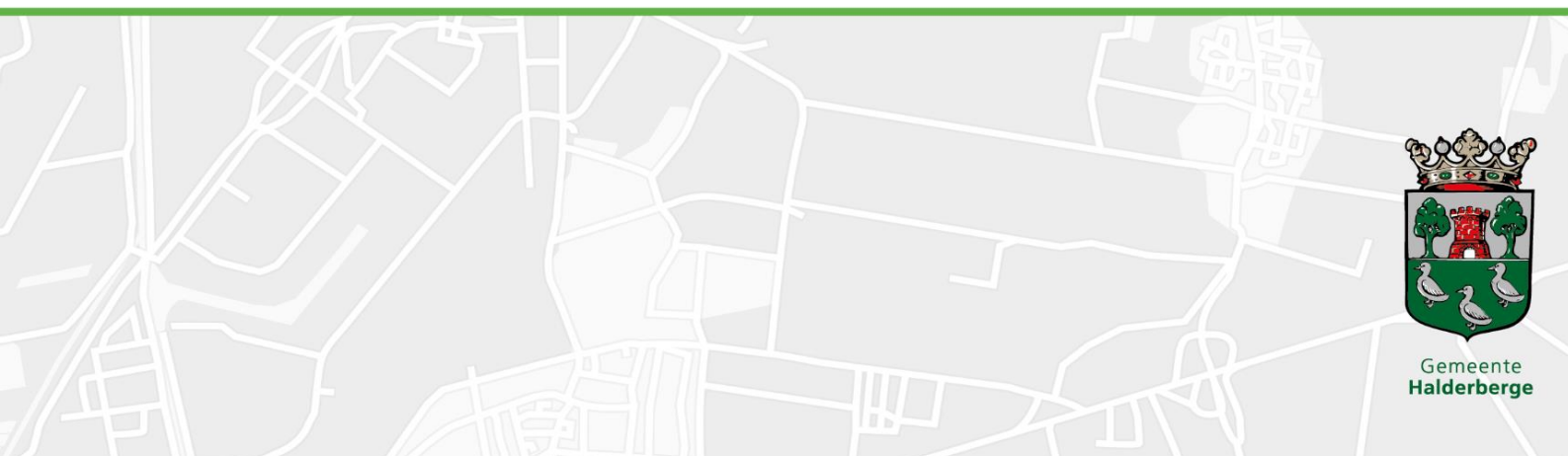




WOONZORGVISIE GEMEENTE HALDERBERGE

Vastgesteld 19 september 2024



Gemeente
Halderberge

Woonzorgvisie

Visie op wonen, welzijn en zorg in gemeente Halderberge

Voorwoord

Voor u ligt de woonzorgvisie van de gemeente Halderberge. Gemeente Halderberge vindt het belangrijk dat het voor onze inwoners prettig wonen is, in een passend (t)huis. Ook als zij zorg of ondersteuning nodig hebben. Om dat voor elkaar te krijgen en in de toekomst ook zo te behouden, staan we de komende jaren voor een aantal grote uitdagingen. Denk hierbij aan de vergrijzing, het tekort aan zorgpersoneel en het woningtekort. De vergrijzing is in Halderberge zelfs hoger dan het landelijk gemiddelde en het hoogste in vergelijking tot onze regiogemeenten. Uitdagingen waar we samen met onze inwoners en samenwerkingspartners voor staan en waar we samen mee aan de slag gaan.

De ontwikkelingen op wonen, welzijn en zorg vragen naar een integrale aanpak en een integrale samenwerking. In de woonzorgvisie komen het sociaal en het fysieke domein samen. Naast een geschikte woning en vitale leefomgeving, is goede samenwerking en afstemming met onze welzijns- en zorgorganisaties en woningcorporatie essentieel. Zo kunnen we het (weer) zelfstandig blijven wonen mogelijk maken en houden. De woonzorgvisie is dan ook tot stand gekomen in samenwerking met een vertegenwoordiging van partners op wonen, welzijn en zorg. Door deze integrale aanpak en samenwerking is de uitvoering van de woonzorgvisie een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze woonzorgvisie laat zien dat wij samen aan de slag gaan met de ontwikkelingen en opgaven op wonen, welzijn en zorg.

De Woonzorgvisie is tot stand gekomen door gesprekken met inwoners, belangenverenigingen, een vertegenwoordiging van lokale zorg- en welzijnsorganisaties en de woningcorporatie. Met de woonzorgvisie geven we gezamenlijk richting aan hoe wij wonen, welzijn en zorg zien binnen de gemeente Halderberge, nu en in de toekomst. Het geeft een koers voor mogelijke woonzorgoplossingen. Samenwerking met onze huidige en toekomstige partners is nodig om deze visie tot uitvoering te brengen.

Wij willen iedereen die heeft bijgedragen aan deze woonzorgvisie hartelijk bedanken. Wonen, welzijn en zorg vraagt om een integrale aanpak en samenwerking. Daar is deze woonzorgvisie visie een resultaat van geworden. We gaan er samen mee aan de slag!



Patrick Schouw
Wethouder Sociaal Domein



Hans Wierikx
Wethouder Wonen

WOONZORGVISIE

GEMEENTE HALDERBERGE

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	1
1.1 AANLEIDING.....	1
1.2 VISIE, AMBITIES EN UITVOERING	2
1.3 LEESWIJZER	2
2. WETTELIJKE KADERS & VISIES	3
3. WOONZORGANALYSE	7
3.1 ONTWIKKELINGEN.....	7
3.2 UITDAGINGEN	10
4. ONZE VISIE	13
5. AMBITIE OP WONEN	15
6. AMBITIE OP WELZIJN	19
7. AMBITIE OP (OUDEREN)ZORG	21
8. VERANTWOORDING	25
8.1 PROCES TOTSTANDKOMING WOONZORGVISIE.....	25
8.2 LOKALE EN REGIONALE WOONZORGVISIE.....	27
8.3 DE WOONZORGVISIE ONDER WET VERSTERKING REGIE VOLKSHUISVESTING	28
8.4 MONITORING	29
8.5 FINANCIËEL KADER.....	30
BIJLAGEN	31
BIJLAGE 1 INFOGRAPHIC WOONZORGANALYSE	31
BIJLAGE 2 BEGRIPPEN- EN AFKORTINGENLIJST	33
BIJLAGE 3 INPUT MEEDENKBIJEENKOMSTEN	35

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De gemeente Halderberge wil dat al haar inwoners goed kunnen wonen. Ook kwetsbare inwoners of inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag. Op 7 oktober 2021 is de Woonvisie Halderberge 2021-2025 vastgesteld. In de woonvisie staat de opgave op het gebied wonen en zorg. Er wordt aangegeven dat de gemeente zich inzet voor het in kaart brengen van de huisvestingsopgave naar wonen met zorg. Dit doen we met woonzorganalyse. De ontwikkelingen en daarmee ook de opgaven op het gebied van wonen en zorg zijn inzichtelijk gemaakt. Een vervolg op de woonzorganalyse is deze woonzorgvisie.

Veel mensen zijn op zoek naar een woning waarin ze prettig kunnen leven. Sommige mensen hebben minder kans op het vinden van een geschikte woning. Zij zoeken niet alleen woonruimte, maar hebben ook ondersteuning of zorg nodig. Het tekort aan geschikte woningen, op het gebied van betaalbaarheid en zorggeschiktheid, leidt tot concurrentie tussen doelgroepen. Om dit te doorbreken voert het Rijk via de Nationale Woon- en Bouwagenda sturing en regie uit op verschillende volkshuisvestelijke opgaven. Eén van deze sturingsinstrumenten is het programma *'Een thuis voor iedereen'*. Dit programma heeft als doel te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen. Deze woningen moeten evenwichtig verdeeld zijn over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Overigens is het niet zo dat alle aandachtsgroepen zorg of ondersteuning nodig hebben of dit willen.

Wat bedoelen we met 'aandachtsgroepen'¹?

- Ouderen
- Mantelzorgers en mantelzorgontvangers
- Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische kwetsbaarheid die door ernstige en chronische medische redenen andere huisvesting nodig hebben
- (dreigend) Dak- en thuisloze mensen, inclusief uitstromers maatschappelijk opvang
- Uitstromers beschermd wonen
- Uitstromers uit de klinische geestelijke gezondheidszorg
- Uitstromers vrouwenopvang en slachtoffers mensenhandel
- Uitstromers jeugdzorg
- Uitstromers (jeugd)detentie en forensische zorg
- Uitstappende sekswerkers
- Arbeidsmigranten
- Studenten
- Woonwagenbewoners
- Vergunninghouders

In deze woonzorgvisie geven we als gemeente sturing aan de manier waarop we samen met onze partners en inwoners wonen, zorg en welzijn willen vormgeven.

¹ In het wetsvoorstel 'Wet Versterking regie volkshuisvesting' wordt een definitie gegeven van aandachtsgroepen. Het betreft nog een wetsvoorstel, daarmee staat nog niet vast welke doelgroepen onder deze definitie vallen. In de woonzorgvisie spreken wij van aandachtsgroepen, zoals deze term ook straks in de wet zal worden vastgelegd.

1.2 VISIE, AMBITIES EN UITVOERING

In deze woonzorgvisie leggen we de ambities vast voor de huisvestings- en ondersteuningsopgave naar wonen, welzijn en zorg voor met name ouderen en de overige aandachtsgroepen. Dit doen we voor de korte (2024-2025), middellange (2026-2030) en lange termijn (2030-2040). De woonzorgvisie is in samenwerking met een kerngroep van maatschappelijke partners opgesteld. Door de integrale aanpak zien we het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om in te zetten op de opgaven en ambities die er liggen op wonen, zorg en welzijn voor de gemeente Halderberge. De uitvoering van onze ambities en onze inzet op de opgaven laten we terugkomen in een uitvoeringsprogramma.

Afstemming in regio West-Brabant

In de regio West-Brabant West vindt afstemming plaats over de opgaven op wonen en zorg. Gemeenten in de regio werken samen toe naar een regionale woonzorgvisie voor alle aandachtsgroepen. Deze woonzorgvisie richt zich vooral op de doelgroep ouderen. Voor de overige aandachtsgroepen liggen regionale afspraken. Die krijgen naar verwachting in de regionale woonzorgvisie een verdere uitwerking. De regionale woonzorgvisie moet nog worden opgesteld. De regionale woonzorgvisie kan vragen om een bijstelling of nadere uitwerking van deze woonzorgvisie.

Uitvoeringsplan

Om de woonzorgvisie werkelijkheid te laten worden is het belangrijk realistisch te blijven en keuzes te maken in de maatregelen die we inzetten. Alleen redden we het niet. Samen met onze partners bepalen we een uitvoeringsplan waarin we voor de kortere termijn afspraken maken over wat prioriteit heeft en welke acties daaraan gekoppeld zijn. De lokale prestatieafspraken met woningcorporatie Woonkwartier en de huurdersvereniging worden verbreed met onze zorg- en welzijnspartners. Zo wordt naast afspraken over wonen ook in passende zorg en ondersteuning voorzien. Daarnaast geven de ambities en uitgangspunten die zijn genoemd in de woonzorgvisie een basis voor de integrale beoordeling van woonzorginitiatieven.

1.3 LEESWIJZER

We starten de woonzorgvisie met het beschrijven van de wettelijke kaders en huidig beleid op wonen, zorg en welzijn. In hoofdstuk 3 beschrijven we de uitkomsten uit de woonzorganalyse. In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen en uitdagingen waar we voor staan omschreven. Dit doen we op niveau van de gemeente en voor de vijf kernen afzonderlijk. In hoofdstuk 4 wordt onze visie op wonen, zorg en welzijn omschreven met een toelichting op de uitvoering van onze visie. Bij de uitwerking van onze visie en ambities op wonen, zorg en welzijn gaan we telkens uit van een aantal uitgangspunten. Hoofdstukken 5, 6 en 7 vormen de kern van onze woonzorgvisie. Hierin formuleren we onze ambities op wonen, zorg en welzijn met concrete uitgangspunten en doelstellingen die de basis vormen voor de uitvoering. In het laatste hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het proces van de totstandkoming van de woonzorgvisie, de regionale woonzorgvisie, hoe we de uitvoering van onze ambities gaan monitoren en het financieel kader.

We beseffen dat het sociale en fysieke beleidsdomein van wonen, zorg en welzijn vol zit met vakjargon. Voor de professional die er dagelijks mee werkt is dit klare taal. Voor vele anderen zal dit niet zo zijn en kunnen sommige begrippen moeilijk te begrijpen zijn. In bijlage 2 hebben wij daarom een begrippenlijst toegevoegd waar de meest relevante begrippen zijn opgenomen en nader worden toegelicht.

2. WETTELIJKE KADERS & VISIES

Deze woonzorgvisie staat niet op zichzelf, maar bouwt voort op bestaand beleid. Het Rijk verplicht gemeenten om een woonzorgvisie op te stellen. Dat doen zij via het *Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting*, ter uitvoering van het programma 'Een thuis voor iedereen'. Als het *Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting* in werking treedt, worden de woonopgave en daaraan gerelateerde zorg- en ondersteuningsbehoefte een verplicht onderdeel van het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma. In de praktijk betekent dit dat de woonzorgvisie een onderdeel van of een bijlage bij het volkshuisvestingsprogramma wordt. Er zijn veel raakvlakken met andere beleidsdomeinen en bestaande visies. Onderstaande beleidsrichtingen, doelen en ambities uit bestaande beleidsstukken zijn meegenomen bij het opstellen van en onlosmakelijk verbonden aan de woonzorgvisie:

Collegewerkprogramma 2022-2026

In het collegewerkprogramma staan de ambities en uitdagingen van het college voor de komende vier jaar. De basis voor het collegewerkprogramma is het bestuursakkoord 2022-2026 'Samen aan de slag'.

Het collegewerkprogramma bestaat voor een groot deel uit het voorzetten van het beleid wat er al lag. Participatie en communicatie zijn een belangrijke rode draad voor het bestaande en het nieuwe beleid. Speerpunten uit het collegewerkprogramma die de woonzorgvisie raken zijn:

- Het versterken van Halderberge als woongemeente;
- Inwoners van Halderberge zijn zo gezond mogelijk;
- De inwoners van Halderberge doen mee naar vermogen;
- De inwoners van Halderberge ondersteunen elkaar waar mogelijk en zetten zich actief in voor hun omgeving.

Woonvisie Halderberge 2021-2025

De woonvisie geeft kaders met als doel om onze inwoners binnen onze landelijke woongemeente goed en prettig te laten wonen in de fysieke en sociale leefomgeving. We wensen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. We wensen verder dat personen die uitstromen vanuit beschermd wonen, vanuit intramurale jeugdzorg en dak- en thuislozen op de woningmarkt binnen hun sociale vangnet weer prettig in de gemeente Halderberge kunnen wonen. Als dat nodig is met passende begeleiding.

Beleidsrichtingen:

- Een evenwichtige woonvoorraad in alle dorpen met volop doorstroommogelijkheden;
- Het toevoegen van levensloopbestendige woningen, geschikt voor meerdere doelgroepen;
- Het stimuleren van de bouw van flexibele en nieuwe woonvormen;
- Het spreiden van de huisvesting van aandachtsgroepen in verhouding tot de woningvoorraad over de dorpen;
- Een positieve beleving van de leefbaarheid en sociale cohesie van de kernen.

Woondeal West-Brabant West

In de Woondeal West-Brabant West zijn afspraken opgenomen tussen provincie, gemeenten en woningcorporaties in de regio West-Brabant West voor de volkshuisvestelijke opgaven. In de Woondeal is de provinciale woningbouwopgave als basis genomen. Deze is vertaald naar concrete woningbouwlocaties en afspraken over de versnelde uitvoering van woningbouw. De focus ligt hierbij op de realisatie van bestaande (harde) plannen en het realiseren van betaalbare woningen.

Beleidsrichtingen:

- Woningbouw: elke gemeente neemt een evenwichtig aandeel van de regionale Woningbouwopgave;
- In huidige (waar juridisch mogelijk) en toekomstige plannen is het uitgangspunt:
 - o 2/3e betaalbare woningen
 - o 30% sociale huur
- Het toevoegen van flexwoningen;
- Het realiseren van nultredenwoningen, geclusterde woonvormen en verpleegzorgwoningen;
- Het realiseren van passende woningen voor dak- en thuislozen en uitstroom uit intramurale instanties.

Beleidsplan de kracht van samen

In het beleidsplan 'De kracht van samen' zijn de ambities opgenomen voor het sociaal domein. We benaderen het sociaal domein zo veel mogelijk als één geheel en niet als losse beleidsvelden. We werken samen in de regio om grote of complexe vraagstukken op te kunnen pakken waarin we alleen minder sterk staan. In dit beleidsplan ligt de focus op onze lokale speerpunten en behoeften. Deze worden uitgewerkt in vier thema's:

- De mens centraal;
We denken en handelen vanuit de inwoner en zijn leefomgeving.
- De kracht van samen;
inwoners, vrijwilligers, professionals en gemeente vormen samen een netwerk.
- Zelf de touwtjes in handen;
inwoners hebben het liefst zelf de regie over hun eigen leven.
- Preventie;
voorkomen is beter dan genezen; Zolang het probleem nog klein is, is een passende oplossing ook nog klein.

Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

De regiovisie *beschermd wonen en maatschappelijke opvang* die in 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld geeft kaders weer die ook Halderberge raken. Daarom=verwijzen we naar de regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

Beleidsuitgangspunten:

- Normaliseren van wonen en zorg daar waar mogelijk;
- De inwoner zo snel mogelijk naar de juiste plek begeleiden. Zo hoeft deze minder vaak te verhuizen, bijvoorbeeld vanwege de tijdelijkheid van een woning bij een zorgaanbieder;
- Decentralisatie van voorzieningen en woonplekken;
- Ruimte voor de professional;
- Lokaal wat lokaal kan, regionaal wanneer het meerwaarde heeft;
- Steun van de wijk. Inwoners worden geholpen bij het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk, waarbij wordt ingezet op het brede welzijn van zowel de inwoner als de omgeving/wijk;
- Ervaringsdeskundigheid en informele zorg.

Convenant duurzame huisvesting en begeleiding voor kwetsbare doelgroepen

Gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders in de regio West- Brabant West delen de ambitie om zo veel mogelijk kwetsbare burgers in de wijk te laten wonen en hen daar zo goed mogelijk bij te ondersteunen. Samen streven we naar een duurzame en passende woonoplossing en succesvolle (re-)integratie voor alle inwoners in de dorpen en steden die vallen onder centrumgemeente Bergen op Zoom.

Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)

Het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen draagt bij aan een brede maatschappelijke beweging, om een omslag te maken in de organisatie van ondersteuning en zorg. Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan. Het programma gaat over een lange termijn perspectief op het gebied van wonen en ondersteuning. Het bevat een vijftal actielijnen:

- Samen vitaal ouder worden;
- Sterke basiszorg voor ouderen;
- Passende Wiz- zorg;
- Wonen en zorg voor ouderen;
- Arbeidsmarkt en innovatie.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg. In West-Brabant West nemen gemeenten, zorgverzekeraars, zorg- en welzijnspartijen, samen met inwoners de verantwoordelijkheid om de gezondheid van inwoners zo lang mogelijk zo goed mogelijk te houden. De beweging van het IZA is vertaald naar een eigen, regionale opdracht (regioplan West-Brabant West). In dit regioplan zijn de opgaven benoemd die prioriteit hebben. Verder staat er in hoe de afspraken gezamenlijk worden aangepakt. De opgaven met prioriteit, zijn:

- Kwetsbare ouderen nu en in de toekomst;
- Druk op de arbeidsmarkt en afname mantelzorgers;
- Mentale gezondheid;
- Kansrijk opgroeien;
- Leefstijl, leefomgeving gerelateerde ziekten en kansenongelijkheid;
- Druk op de eerste lijn.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Gemeenten en GGD 's, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Met het GALA wordt er gewerkt aan een aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. We doorbreken de schotten en werken domein overstijgend vanuit samenhang. Zo dragen we bij aan de beweging 'naar de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. Het college van Halderberge heeft op 19 september 2023 het Plan van aanpak GALA vastgesteld. Hierin staan de ambities en afspraken van dit akkoord die naar de lokale situatie zijn vertaald.

Omgevingsvisie Halderberge

Met de omgevingsvisie laten we zien wat we belangrijk vinden in de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren. De opgaven van Halderberge zijn vertaald naar negen algemene speerpunten, waaronder:

- Zorgen dat het in Halderberge goed wonen is voor iedereen. We zorgen voor een ruime keuzevrijheid om te voorzien in de woonwens van (toekomstige) Halderbergenaren. Zo is er een blijvend goed woonklimaat en zijn er woonmogelijkheden voor jong en oud voor nu en in de toekomst.
- Behoud van vitale dorpen en een actieve samenleving.
 - o Een evenwichtige samenstelling van de samenleving door een spreiding van kwetsbare groepen binnen onze gemeente.
 - o Het in stand houden van de voorzieningen in de kernen.
 - o Inclusiviteit: iedereen kan meedoen in de samenleving en kan elkaar gemakkelijk ontmoeten.

Nationale Woon- en Bouwagenda

Begin 2022 heeft het Rijk de Nationale Woon- en Bouwagenda uitgebracht. De kerndoelen hierin zijn: beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit. Voor de aanpakken van de geconstateerde problemen en oorzaken, wordt een programmatische aanpak gehanteerd. Er wordt gewerkt met zes programma's, waarvan het programma 'Een thuis voor iedereen' en het programma 'Wonen en zorg voor ouderen' de aanpak van de opgaven op wonen, zorg en welzijn raken.

Programma 'Een thuis voor iedereen'

- Het realiseren van voldoende betaalbare en passende woningen;
- Zorgen voor een evenredige verdeling van de huisvesting van aandachtsgroepen over alle gemeenten;
- Het combineren van wonen, zorg, welzijn en werk;
- Het inzetten op preventie.

Programma 'Wonen en zorg voor ouderen'

Zelf als het kan. Thuis als het kan. Digitaal als het kan

- Het versnellen van de woningbouw;
- Informeren, ontzorgen en het verbeteren van doorstroming;
- Het verbeteren van de leefomgeving.

Het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) biedt de juridische kaders om de opgaven uit het Nationale Woon- en Bouwagenda en haar onderliggende programma's te borgen. Dit gaat onder andere door in te zetten op het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma (in onderstaand figuur afgekort als Vhv-programma).



Figuur 1 Doorwerking Rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid onder Wet versterking regie volkshuisvesting. (bron: Presentatie Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (januari 2024))

3. WOONZORGANALYSE

Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingen binnen de gemeente Halderberge is er in 2022 een woonzorganalyse uitgevoerd. In de woonzorganalyse is de huidige en toekomstige behoefte aan wonen en wonen in relatie tot zorg en ondersteuning in kaart gebracht. De inventarisatie is naast de te verwachten ontwikkelingen in demografie, woonbehoefte en zorgvraag gelegd. Zo konden kansen en eventuele uitdagingen in beeld worden gebracht. In de woonzorganalyse is uitgegaan van een aantal scenario's. Het scenario met de hoogste mate van de ontwikkeling naar het langer of weer zelfstandig wonen (extramuralisering), wordt gezien als het meest realistische scenario. De belangrijkste bevindingen uit de woonzorganalyse zijn weergegeven in een Infographic (bijlage 1).

De bevindingen uit de woonzorganalyse zijn met zorg- en welzijnspartners besproken en vervolgens toegelicht aan inwoners in meedenkbijeenkomsten die per kern zijn georganiseerd. Deze paragraaf bevat een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen uit de uitgevoerde woonzorganalyse en de aanvullingen daarop van onze partners en inwoners.

3.1 ONTWIKKELINGEN

Het uitvoeren van een woonzorganalyse heeft geleid tot een inzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op wonen, welzijn en zorg. Hierna volgt een korte toelichting op deze ontwikkelingen.

Algemene ontwikkelingen

Vergrijzing

De komende jaren neemt het aantal ouderen van 75 jaar en ouder fors toe. In Halderberge is het aandeel 65-plussers gestegen. Deze toename ligt ver boven het Nederlandse gemiddelde en is in vergelijking met regiogemeenten het hoogst in de regio West-Brabant. Dit is in Halderberge een combinatie van een sterk groeiende groep ouderen en een relatief kleine groep inwoners in de leeftijdsklasse 20 tot 40 jaar. Met het ouder worden en de vergrijzing, neemt de vraag naar zorg en ondersteuning toe.

Arbeidsmarktkrapte

Door de veranderende bevolkingssamenstelling neemt de behoefte aan zorg en ondersteuning toe. Tegelijkertijd kampt de zorg met personeelstekorten en met uitval. De krapte op de arbeidsmarkt is een uitdaging wat zich voor blijft doen, gezien de huidige demografische ontwikkelingen. De toegankelijkheid van de zorg staat hiermee onder druk. De krappe arbeidsmarkt vraagt om een andere kijk op zorg en ondersteuning, zoals het inzetten van eHealth, het aanleren van vaardigheden bij inwoners zelf en het inzetten van personeel in opleiding voor lichtere taken.

Mantelzorgers en vrijwilligers

De druk op mantelzorgers en vrijwilligers gaat de komende jaren toenemen. Het aantal mantelzorgers per zelfstandig wonende 75+er neemt volgens de ramingen² af van bijna 5 in 2018 naar 3 in 2040. Het gaat hierbij om een landelijk gemiddelde. Dit betekent minder mensen die mantelzorg kunnen bieden en relatief meer mantelzorg van ouderen voor andere ouderen.

² Sociaal en Cultureel Planbureau, toekomstverkenning mantelzorg aan ouderen in 2040.

Het aantal mensen dat vrijwilligerswerk doet, is in 2021 verder gedaald³. In 2021 zei 39% in de afgelopen twaalf maanden zich ten minste één keer per jaar als vrijwilliger ingezet te hebben voor een organisatie of vereniging. In de periode 2012-2019 deed gemiddeld 49% vrijwilligerswerk. Uit de monitor sociaal domein is de daling van vrijwilligers ook terug te zien, zowel regionaal als specifiek voor Halderberge.

De afname van beschikbaarheid van mantelzorgers en vrijwilligers terwijl er juist een beroep wordt gedaan op het netwerk van de inwoner zorgt voor een spanningsveld. Acties die voortkomen uit deze aandachtspunten staan opgenomen in het plan van aanpak Gezond en Actief Halderberge. Wij werken deze daarom dan ook niet verder uit in de woonzorgvisie.

Ontwikkelingen op wonen en de woningvoorraad

Woningtekort

Het woningtekort treft ook ouderen en andere aandachtsgroepen. Voor veel mensen is het lastig een woning te vinden die aansluit bij hun wensen en mogelijkheden. Daarbij komt dat sommige woningzoekenden naast het vinden van een geschikte woning ook op zoek zijn naar passende ondersteuning en zorg die bij de woning geleverd kan worden. Het tekort aan geschikte woningen, zowel op het gebied van betaalbaarheid als op het gebied van zorggeschiktheid, leidt tot concurrentie tussen doelgroepen. De prijzen van koopwoningen stijgen, de wachttijd voor een sociale huurwoning loopt op en de doorstroming stagneert.

Er zijn verschillende redenen voor het tekort aan woningen. Aan de ene kant spelen de bevolkingsgroei en de veranderende gezinssamenstelling. Daardoor stijgt het aantal huishoudens sneller dan de woningvoorraad. Aan de andere kant spelen ook factoren zoals de lange procedures die nodig zijn voordat een bouwproject kan starten en de stijgende kosten in de bouwsector door het tekort aan personeel en bouwmaterialen.

Extramuralisering: het langer of weer zelfstandig wonen

Steeds meer inwoners met een behoefte of noodzaak tot zorg en/of ondersteuning, ontvangen dit in hun thuissituatie. Dit gaat in de komende jaren verder toenemen. De huidige koers van de rijksoverheid is dat er geen verdere uitbreiding plaatsvindt van het aantal verpleeghuisplaatsen. Dit leidt ertoe dat steeds meer mensen met een zorgvraag en ondersteuningsbehoefte langer zelfstandig (moeten) blijven wonen.

Vanuit landelijk beleid is het uitgangspunt: langer zelfstandig wonen of weer zelfstandig wonen. Naast deze uitgangspunten zien we ook dat ouderen vaak zelf zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Zij hebben de voorkeur om in hun eigen wijk en in de buurt van hun netwerk te blijven wonen. Het aandeel inwoners met een hulpvraag dat zelfstandig woont in de gemeente Halderberge gaat dan ook verder toenemen. Dit vraagt naar een passende woning waar ondersteuning en zorg geleverd kan worden en een leefomgeving waar voorzieningen (nabij) beschikbaar zijn. We zien een ontwikkeling in de vraag naar woonvormen tussen het zelfstandig wonen in een reguliere woning en een woonplek in een verpleeghuis.

Scheiden van wonen en zorg

Het scheiden van wonen en zorg houdt in dat het wonen en de zorg apart gefinancierd wordt. De inwoner betaalt zelf voor het wonen via huur of koop. De zorg wordt apart gefinancierd via de Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Wet Langdurige Zorg (WLZ) of eventueel via eigen middelen. We hebben te maken met een groeiende en veranderende zorgvraag, met name vanwege de groeiende groep ouderen. Met het scheiden van wonen en zorg wordt beoogd de inwoner meer keuzevrijheid te bieden, het zo lang mogelijk zelfstandig wonen te bevorderen en bij te dragen aan de

³ Centraal Bureau voor de Statistiek, vrijwilligerswerk 2021

financiële houdbaarheid van het zorgstelsel. Hierdoor verschuift een deel van de rekening naar de oudere of inwoner zelf. Zie ook 'stijging van de zorgkosten'.

Ontwikkelingen op welzijn en zorg

Decentralisatie van de zorg

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen (participatie) en zorg aan langdurig zieken en ouderen (Wmo). Een deel van deze taken hebben gemeenten overgenomen van de rijksoverheid. Dit wordt decentralisatie genoemd. Gemeenten zijn daarmee onder andere verantwoordelijk voor de ondersteuning en begeleiding van inwoners gericht op het bevorderen, behouden of compenseren van de zelfredzaamheid.

Veranderingen in uitvoering ondersteuning en zorg

De zorg en ondersteuning in verpleeghuizen verschuift naar zwaardere en complexe zorg, naar meer crisisopnames en voor een kortere verblijfsperiode. Inwoners met een lichtere zorgvraag ontvangen de ondersteuning in de thuissituatie. Dit vraagt een aanpassing van het zorgvastgoed, specialisaties van zorgpersoneel en aanpassing van woningen zodat de zorg en ondersteuning thuis geleverd kan worden.

Stijging van zorgkosten

De uitgaven voor het sociaal domein stegen vanaf de decentralisaties (2015) tot 2020 met meer dan 5 miljard euro. Dat is een stijging van 30%. Voor vrijwel alle gemeenten in Nederland geldt: een einde aan die groei of zelfs een afname is niet in zicht. Zeker in het licht van de huidige economische, maatschappelijke en demografische ontwikkelingen. De betaalbaarheid van zorg staat hiermee onder druk. Om de zorgkosten houdbaar te krijgen en te houden zijn er andere interventies nodig. De kosten lopen niet alleen voor de gemeenten op. Ook voor inwoners stijgen de zorgkosten. Er wordt een groter beroep gedaan op de eigen mogelijkheden van de inwoners.

Toenemende complexiteit

Van inwoners wordt verwacht dat zij zelf verantwoordelijkheid nemen over hun gezondheid en bij een hulpvraag daar zoveel als mogelijk zelf regie op voeren. Ook de inzet van het eigen netwerk hoort daarbij. Deze ontwikkeling zorgt er voor dat met name hoogcomplexere zorg en ondersteuningsvragen terecht komen bij de professionals. Dit betekent een verzwaring van de zorg en ondersteuning die geleverd wordt. Ook zien we dat zorg en ondersteuning zoveel als mogelijk in de thuissituatie wordt aangeboden. Dat geldt ook voor ondersteuningsvragen die in het verleden bijvoorbeeld in een verzorgingshuis plaatsvonden. Daarnaast zien we dat een deel van de ouderen en aandachtsgroepen naast behoefte aan zorg en ondersteuning ook sociale problemen hebben, zoals eenzaamheid. Het aantal mensen met een complexe en domein overstijgende zorgvraag neemt toe.

Meer inzet van ondersteuning van zorg op afstand

De inzet van digitale toepassingen voor zorg en ondersteuning zoals eHealth en domotica zet de komende jaren door. De inzet van technologieën en innovaties doet de aard van de zorg veranderen. Zorgpersoneel moet worden opgeleid om deze technologieën te kunnen gebruiken. De werkomgeving van het zorgpersoneel verandert doordat innovaties bepaalde ondersteuning thuis bij de cliënt kan overnemen. Het is niet de verwachting dat technologische toepassingen de toenemende vraag volledig op kunnen vangen. Het kan wel ondersteunen en mogelijk gedeeltelijk opvangen van vragen. Voor veel inwoners zijn dit soort toepassingen nieuw en onbekend. Het is belangrijk om inwoners mee te nemen in deze ontwikkelingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

We hebben te maken met een veranderende doelgroep ouderen. In de toekomst wordt de doelgroep meer divers, bijvoorbeeld vanwege verschillende etnische achtergronden en het opleidingsniveau van de oudere. Ook kennen we een nieuwe generatie zorgpersoneel en verandert de aard van de zorg die intramuraal en extramuraal gegeven wordt. De maatschappelijke verwachtingen van inwoners met een zorgvraag en hun naasten moet gaan veranderen. Het is niet langer 'zorgen voor' in de termen van de verzorgingsstaat, maar 'zorgen dat' (participatiesamenleving) wat nu en naar de toekomst toe een beroep doet op de zelfredzaamheid en eigen regie van de inwoners.

3.2 UITDAGINGEN

De woonzorganalyse maakt inzichtelijk welke knelpunten er zijn op korte en lange termijn in het aanbod van wonen, welzijn en zorg. Hierna volgen de uitdagingen voor Halderberge algemeen en de specifieke aandachtspunten per kern. Onderstaande uitdagingen zijn aangevuld met de zorgen en behoeften die zijn geuit tijdens de bijeenkomsten met inwoners.

Halderberge

Als gevolg van de geschetste ontwikkelingen wordt gemeente Halderberge de komende jaren geconfronteerd met onder andere:

- Het aanbod intramurale plaatsen is voldoende voor de doelgroep ouderen en overige aandachtsgroepen. Ze moeten wel geschikt zijn voor het verlenen van zwaardere en complexere zorg;
- Een toenemende en zwaardere zorg- en hulpvraag, veelal in de thuissituatie of in kleinschalige collectieve woonvorm;
- Groeiende behoefte aan levensloopbestendige woningen;
- Groeiende behoefte aan geclusterde woonvormen. Een gemengde woonvorm voor jong en oud en een mix van doelgroepen;
- Groeiende behoefte aan een woonomgeving die toegankelijk is met voldoende en bereikbare voorzieningen;
- De huisvestingsbehoefte is groter dan alleen de behoefte van ouderen en andere aandachtsgroepen met een ondersteuningsvraag. Ook vitale inwoners of inwoners met een lichte zorgvraag willen wonen in een geschikte woning;
- Minder aanbod van zorgpersoneel, mantelzorgers en vrijwilligers;
- Een toename van kwetsbaarheid in de wijken vanwege het langer en (weer) zelfstandig thuis wonen;
- Toenemende kosten vanuit de Wmo;
- Toenemend belang van inzet van technologie en innovaties in de zorg om de zorg beschikbaar te houden. Persoonlijk contact blijft essentieel;
- Inzet op bewustwording en informatievoorziening;
- Het realiseren van een inclusieve samenleving, waarbij wordt omgekeken naar elkaar;
- Steunpunten en dagbestedingen gaan een steeds grotere rol spelen voor sociaal contact en tegen vereenzaming;
- Stimuleren van doorstroming. Het aandachtspunt is dat verhuizing naar een passende woning wordt belemmerd doordat na verhuizing de inwoners in woonlasten er op achteruit kunnen gaan;
- Inwoners houden graag regie op het eigen leven en hechten waarde aan zelfstandigheid zolang het kan;
- De hoog complexe ziekenhuiszorg blijft in het ziekenhuis, andere zorg gaat meer in de thuissituatie of in regionale voorzieningen plaatsvinden.

Oudenbosch

Aanvullend op de algemene uitdagingen die er liggen voor gemeente Halderberge, zijn er ook specifieke aandachtspunten voor de kern Oudenbosch:

- Het totale intramurale aanbod is voldoende, maar er is een aanvullende huisvestingsbehoefte vanuit de andere kernen en regiogemeenten;
- Sterke behoefte aan geclusterd wonen waar zelfstandig kan worden gewoond met gemeenschappelijke voorzieningen;
- Behoefte aan betaalbare woningen die voor zowel ouderen, als starters en jonge gezinnen geschikt zijn;
- Voorzieningenniveau moet behouden blijven;
- Vergroten van de betrokkenheid van inwoners onder elkaar door de sociale basis te versterken. Dit kan bijvoorbeeld door de inzet van een buurtcentrum of wijkvereniging;
- De wens om het Medisch Centrum te behouden in Oudenbosch.

Oud Gastel

De specifieke aandachtspunten voor de kern Oud Gastel zijn:

- Het aanbod aan intramurale plaatsen is voldoende, maar er is vraag vanuit andere kernen en regiogemeenten;
- Het stimuleren van omkijken en zorgen voor elkaar. Bijvoorbeeld door verbinding te leggen tussen jong en oud waar zij elkaar kunnen helpen en ondersteunen;
- Aanwezigheid van voorzieningen en zorg nabij en de beschikbaarheid van een sociaal vangnet.

Hoeven

De specifieke aandachtspunten voor de kern Hoeven zijn aangevuld met resultaten vanuit een enquête die door KBO Hoeven is uitgevoerd:

- Het aanbod aan intramurale plaatsen is voldoende, maar er is vraag vanuit andere kernen en regiogemeenten;
- Sterke behoefte aan appartementen, patiowoningen en geclusterde woonvormen om doorstroming te stimuleren. Ouderen geven de voorkeur om te verhuizen naar een huurwoning;
- Aandacht voor het effect van nieuwbouwprojecten op de behoefte aan (maatschappelijke) voorzieningen in de kern;
- Wens om zo lang als mogelijk in de eigen woning te blijven wonen, ook als de gezondheidssituatie veranderd.

Bosschenhoofd

De specifieke aandachtspunten voor de kern Bosschenhoofd zijn:

- Er is geen intramurale woonvoorziening voor ouderen aanwezig;
- Behoefte aan collectieve woonvormen;
- Behoefte aan levensloopbestendige woningen;
- Voor de inzet op betrokkenheid onder inwoners en het realiseren van een inclusieve samenleving is in de meedenkbijeenkomst met inwoners aangegeven dat zij de rol van de woningcorporatie graag groter zien;
- Inwoners geven aan in vergelijking met de andere kernen meer op zichzelf te zijn en kennen een vorm van eigen verantwoordelijkheid.

Stampersgat

De specifieke aandachtspunten voor de kern Stampersgat zijn:

- Er is geen intramurale woonvoorziening of beschutte woonvorm voor ouderen aanwezig;
- Behoefte aan levensloopbestendige woningen;
- Behoefte aan collectieve woonvorm waar zorg kan worden ingekocht;
- Inwoners geven aan liefst niet te verhuizen bij een toenemende zorgbehoefte omdat zij gehecht zijn aan de huidige woning en buurt;
- Voorzieningen beperkt aanwezig. Een supermarkt, sociaal vangnet en zorg aan huis worden gezien als belangrijke voorzieningen voor het langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

4. ONZE VISIE

In de meest ideale situatie kan iedere inwoner binnen de gemeente Halderberge wonen waar hij of zij wil wonen, overal de ondersteuning en zorg ontvangen die nodig is en alle voorzieningen in de directe omgeving vinden. Helaas hebben we ook te maken met de realiteit en de uitdagingen die daarbij horen. Dit vraagt om een heldere visie, ambities die we waar kunnen maken en duidelijke uitgangspunten die we hanteren bij de uitvoering van de woonzorgvisie.

Woonzorgvisie gemeente Halderberge 2024-2040

Gemeente Halderberge is een gemeente waar inwoners graag wonen, waar onze inwoners naar vermogen mee kunnen doen, we elkaar ondersteunen en ons actief inzetten voor de woon- en leefomgeving. In gemeente Halderberge hebben inwoners zelf de touwtjes in handen. Inwoners hebben het liefst zelf de regie over hun eigen leven. We stimuleren dat onze inwoners elkaar ontmoeten om bij te dragen aan een sterke sociale basis waar inwoners oog voor elkaar hebben, begrip voor elkaar opbrengen en bereid zijn elkaar te helpen. Dit draagt ook bij aan het voorkomen van eenzaamheid. Passende ondersteuning is beschikbaar voor diegenen die het nodig hebben.

Voor deze opgave zetten we in op een aanpak door drie ambities:

- 1. Ambitie op wonen: Onze inwoners wonen in een geschikte woning, in een leefbare en vitale wijk.**
- 2. Ambitie op welzijn: Onze inwoners wonen in een omgeving die samenredzaamheid, meedoen en ontmoeting stimuleert.**
- 3. Ambitie op (ouderen)zorg: Onze inwoners zijn zoveel als mogelijk zelfredzaam, als gemeente zetten we in op bewustwording, preventie en passende ondersteuning waar nodig.**

Om deze ambities te realiseren hebben we onze inwoners zelf hard nodig, uitgangspunt is dat inwoners samen met elkaar kijken hoe zij zo goed en zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen en de vraag niet enkel bij de overheid neerleggen. Hierbij doen we een beroep op het initiatief en inzet van onze inwoners.

In de woonzorgvisie komen het sociaal en het fysieke domein samen. Naast een geschikte woning en leefomgeving is goede samenwerking en afstemming met onze welzijns- en zorgorganisaties en woningcorporatie essentieel om het (weer) zelfstandig te kunnen blijven wonen mogelijk te maken en te houden. Daarvoor is samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties en de woningcorporatie belangrijk. We staan allemaal voor grote uitdagingen. Om klaar te staan voor de ontwikkelingen die op ons af komen en waar wij nu al mee geconfronteerd worden, geven we in de woonzorgvisie richting aan hoe wij wonen. Verder geven we aan hoe we welzijn en zorg zien binnen de gemeente Halderberge, nu en in de toekomst. Het is een koersdocument waar uitdagingen in de zorg een plekje kunnen krijgen in woonoplossingen. Andersom waar de huisvestingsopgave gevonden kan worden in passende zorg en ondersteuning thuis. De woonzorgvisie is een koersdocument waar we gezamenlijk met onze inwoners en partners werken aan de uitvoering daarvan.

Uitvoeringsprogramma

In deze woonzorgvisie worden de ambities op wonen, welzijn en zorg voor de verschillende aandachtsgroepen voor de korte (2024-2025), middellange (2026-2030) en lange termijn (2040) vastgelegd. Door de integrale aanpak van de totstandkoming van de woonzorgvisie met onze zorg- en maatschappelijke partners, zien wij het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om in te zetten op de opgaven en ambities die er liggen voor gemeente Halderberge.

De organisaties die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van (onderdelen) van deze woonzorgvisie zijn:

- Woningcorporatie Woonkwartier
- Stichting Groenhuysen
- Surplus
- Thuiszorg West-Brabant
- GGZ West-Noord Brabant
- SDW
- ZepXL
- Adviesraad Sociaal Domein

Binnen Halderberge zijn nog veel meer partners actief die op het gebied van wonen, welzijn en zorg een bijdrage leveren. De bovenstaande organisaties zijn actief betrokken geweest bij de totstandkoming van deze woonzorgvisie.

Met de woonzorgvisie wordt een basis gelegd en kader gesteld voor een uitvoeringsprogramma. De woonzorgvisie geeft aan 'wat' wij als gemeente belangrijk vinden en waarvoor wij ons samen met onze partners voor gaan inzetten. Met het uitvoeringsprogramma geven we aan 'hoe' we het willen doen. Het uitvoeringsprogramma is een gezamenlijke werkwijze van de gemeente met onze partners op wonen, welzijn en zorg. Hierin is concreet vastgelegd hoe we onze ambities en uitgangspunten gaan uitwerken. In dit uitvoeringsprogramma maken wij afspraken over onze verdere samenwerking en werken wij de aanpak van de opgaven verder uit. Het uitvoeringsprogramma wordt tussentijds geactualiseerd.

5. AMBITIE OP WONEN

In 2040 heeft gemeente Halderberge een toekomstbestendige woningvoorraad in leefbare en vitale wijken, waarin het voor onze inwoners prettig wonen is. Er is een geschikte woning voor elke inwoner, waar de benodigde zorg en ondersteuning thuis gegeven kan worden of nabij bereikbaar is. De vergrijzing en de extramuralisering houden we niet tegen. We begeleiden deze wel door rekening te houden met toekomstige woonwensen van al onze inwoners, jong en oud, reguliere woningzoekenden en aandachtsgroepen.

Ambitie op wonen: Onze inwoners wonen in een geschikte woning, in een leefbare en vitale wijk.

Om dit te realiseren gaan we uit van een aantal uitgangspunten.

Uitgangspunten:

- Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen met doorstroommogelijkheden voor alle doelgroepen.
- Er zijn diverse woonvormen die aansluiten op de (veranderende) woon- en ondersteuningsbehoefte die inwoners tijdens hun leven doorlopen.
- Het realiseren van nieuwe woonvormen voor (een mix van) aandachtsgroepen waar nabije zorg en ondersteuning georganiseerd kan worden.
- Intramuraal verpleeghuiszorg blijft behouden. Bestaand zorgvastgoed wordt behouden en waar nodig getransformeerd naar een vorm die past bij de zorgzwaarte van de te huisvesten doelgroep.
- Er is een volkshuisvestingsprogramma met een kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering die aansluit op de bevolkingsontwikkeling en de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte van alle doelgroepen.
- Er is extra aandacht en hulp bij het vinden van een passende woning voor aandachtsgroepen.
- De huisvesting van aandachtsgroepen is evenwichtig verdeeld over de gemeente, passend bij de ondersteuningsbehoefte van de aandachtsgroep.
- Er is voldoende woningaanbod en voorzieningen om ouderen en aandachtsgroepen langer zelfstandig te kunnen blijven wonen én jongeren te behouden.
- Een leefomgeving die ontmoeting en meedoen stimuleert en veilig is.
- Vitale wijken met aandacht voor het op peil houden en verbeteren van veiligheid, leefbaarheid en een toegankelijke fysieke leefomgeving.

Woningbouw en woningbouwprogrammering

De minimale woningbouwopgave tot 2040 bedraagt voor gemeente Halderberge 1.300 woningen⁴. Onderdeel van de totale woningbouwopgave is het realiseren van betaalbare woningen, nultredenwoningen en geclusterde woonvormen. We sturen hierop door een volkshuisvestingsprogramma op te stellen met een kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering op gemeente- en kernniveau die aansluit op de bevolkingsontwikkeling en de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte van alle doelgroepen.

Door het toevoegen van betaalbare en geschikte woningen kunnen onze inwoners worden gestimuleerd te verhuizen naar een woning waar langer of weer zelfstandig kan worden gewoond. Daarmee wordt de doorstroming op de woningmarkt gestimuleerd. Passende

⁴ De bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2023 (nov.2023)

woningen zijn woningen die financieel bereikbaar zijn voor de doelgroep en die geschikt zijn of geschikt te maken zijn om benodigde zorg en ondersteuning in de woning plaats te laten vinden.

Woningen worden zo veel als mogelijk aanpasbaar en/of levensloopbestendig gebouwd. Het gaat om een adaptieve vorm van bouwen waarbij een woning op een zo'n manier ontworpen en gebouwd wordt, dat aanpassingen aan de woning door een zorg- of ondersteuningsvraag eenvoudig en daardoor relatief goedkoop kunnen plaatsvinden. Hierdoor is de woning voor meerdere doelgroepen geschikt. Van dit uitgangspunt kan bij een goede onderbouwing worden afgeweken. Bijvoorbeeld bij het bouwen van zogenoemde tiny houses, of vanwege de omgevingswaarde die wordt gecreëerd met de woningbouwontwikkeling (transformatie, maatschappelijke meerwaarde).

De huisvestingsopgaven van ouderen en aandachtsgroepen hoeft niet altijd vertaald te worden naar nieuwbouw. Door het aanpassen van de bestaande woningvoorraad zijn er ook mogelijkheden om de extra huisvestingsopgave te realiseren. Een deel van de huisvestingsopgave is om de bestaande woonvoorraad anders in te zetten, anders in te richten of te transformeren om mensen een passend thuis te kunnen en blijven geven. We willen inwoners stimuleren en waar nodig ondersteunen bij het aanbrengen van aanpassingen aan de woning. Dat draagt bij aan het langer of weer zelfstandig kunnen wonen. Daarnaast stimuleren we inwoners door te stromen naar een geschikte woning. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om hulp in de vorm van informatieve dienstverlening of een financiële stimuleringsregeling waarmee de woning kan worden aangepast of levensloopbestendig kan worden gemaakt.

We wensen dat ouderen en aandachtsgroepen zo lang als mogelijk in hun eigen sociale vangnet kunnen blijven wonen. Gemeente Halderberge stimuleert en faciliteert kansrijke initiatieven om in iedere kern een geclusterde of collectieve woonvorm mogelijk te maken voor de doelgroep ouderen. Deze woonvormen kunnen geschikt zijn voor jong en oud, in een mix van doelgroepen, met en zonder een ondersteuningsvraag. Deze woonvormen kunnen ook geschikt zijn voor mantelzorgverleners en personen die maatschappelijk bij willen dragen door het bieden van ondersteuning aan de zorgvragende medebewoner. Het sociaal vangnet van de ouderen kan daardoor worden verrijkt.

Voor de aandachtsgroepen stimuleert en faciliteert gemeente Halderberge kansrijke initiatieven om mensen (fasegewijs) weer zelfstandig te laten wonen, een woonvorm tussen een intramurale woonplek en het volledig zelfstandig wonen. Dit kan een flexibele woonvorm zijn zoals een doorstroomlocatie.

We stimuleren kansrijke woonzorginitiatieven. Uitgangspunt is dat deze woonzorgvormen binnenstedelijk (in de dorpen) worden gerealiseerd. Voor sommige aandachtsgroepen is wonen in een rustige, prikkelarme omgeving noodzakelijk. Wij willen daarom ruimte bieden aan collectieve woonzorginitiatieven in delen van het buitengebied als dit vanuit de doelgroep die er wordt gehuisvest noodzakelijk is en als de benodigde zorg en ondersteuning hier ook kan worden aangeboden.

Intramurale verpleeghuiszorg

De verwachting is dat de schaal van de kleine kernen te klein is om passende huisvesting voor elke levensfase en voor elke doelgroep in iedere kern (voldoende) beschikbaar te hebben. Inwoners uit de kleinere kernen Bosschenhoofd en Stampersgat zijn toegewezen op verpleeghuisplekken in de andere kernen. Uitgangspunt is dat de intramurale woonzorglocaties in gemeente Halderberge behouden blijven. De verpleeghuisplekken richten zich door de ontwikkelingen op wonen en zorg op het verlenen van zwaardere en

complexere zorg. Het verblijf binnen een intramurale voorziening is vaak korter dan in het verleden het geval was.

Gemeente Halderberge faciliteert zorgpartners in het transformeren van het zorgvastgoed, passend in de ontwikkeling van scheiden van wonen en zorg, zorgzwaarte en complexiteit van de zorg. Bij transformatie, herontwikkeling of uitbreiding van zorgvastgoed wordt gekeken naar de mogelijke maatschappelijke meerwaarde voor de omgeving. Denk daarbij aan de sociale voorzieningen voor een kern die nabij of in het zorgvastgoed ondergebracht kunnen worden. Voorbeelden zijn een buurthuis, een medisch centrum of een kapper.

Verdeling van woonruimten

Aandachtsgroepen hebben vaak behoefte aan een betaalbare sociale huurwoning met daarnaast passende ondersteuning en zorg. Gemeente Halderberge zet zich in voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen, met een maatschappelijke evenwichtige verdeling over de kernen en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Om dit doel te bereiken zijn in de regio West-Brabant West tussen provincie, gemeenten en woningcorporaties afspraken gemaakt over het toevoegen van betaalbare woningen aan de woningvoorraad (Woondeal West-Brabant West).

Op de woningmarkt is op dit moment een tekort aan betaalbare woningen. Aandachtsgroepen concurreren met regulier woningzoekenden in de zoektocht naar een betaalbare woning. We willen voorkomen dat mensen problemen krijgen met het vinden van passende huisvesting. Gemeente Halderberge geeft extra aandacht en hulp bij het vinden van een passende woonruimte voor aandachtsgroepen.


Voorzieningen

In de kleine kernen Bosschenhoofd en Stampersgat bestaat de zorg of er voldoende voorzieningen dichtbij aangeboden kunnen worden. Voorzieningen die nodig zijn om jongeren in de kern te behouden. Maar ook voorzieningen die nodig zijn voor het weer of langer zelfstandig wonen. Voorzieningen kunnen niet in alle vijf de kernen in gelijke mate aanwezig zijn. Dit doet een beroep op de bereikbaarheid van voorzieningen. De beschikbaarheid van voorzieningen hoeft niet perse een fysieke aanwezigheid te betreffen. Tegenwoordig zijn veel voorzieningen ook digitaal bereikbaar en zijn voorzieningen toch dichtbij bereikbaar door bijvoorbeeld een bezorgdienst van de apotheek of de supermarkt. In iedere kern is een aanbod aan voorzieningen passend bij de omvang van het dorp en de behoefte van de inwoners. Gemeente Halderberge streeft na dat aanwezige voorzieningen in de kern behouden blijven en waar mogelijk worden verbeterd.

Vitale wijken

De leefbaarheid in sommige kernen en wijken staat steeds meer onder druk door maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de huisvesting van aandachtsgroepen en onbegrepen gedrag in de wijk. De wijk is vitaal als het een levensloopbestendige wijk is, waar zo lang mogelijk zelfstandig kan worden gewoond, waar mensen leven en een sociaal netwerk hebben, waar zorgen voor en met elkaar normaal is en waar woonzorgvormen onderdeel uitmaken van de wijk.

Gemeente Halderberge streeft huisvestingsmogelijkheden na die zijn gericht op het ondersteunen van mensen bij het wonen in de eigen leefomgeving in iedere levensfase. We richten ons daarbij op preventie en de zelfredzaamheid van inwoners. Door de woonomgeving levensloopbestendig (bereikbaar, toegankelijk en veilig) in te richten, worden ouderen en andere aandachtsgroepen ondersteund om langer zelfstandig thuis te blijven wonen, te bewegen en sociale contacten op te doen. We werken samen met inwoners en (zorg)partners aan vitale wijken.



Een toekomstbestendige woningvoorraad in leefbare en vitale wijken, waarin het voor onze inwoners prettig wonen is, dat kunnen wij niet alleen. Daarvoor werken wij samen met onze partners. Wij nodigen ontwikkelaars en initiatiefnemers uit hun bijdragen hierin te leveren. In de uitvoering wordt zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van best practices, landelijke en regionale voorbeelden en stimuleringsregelingen vanuit de rijksoverheid of de provincie die de realisatie van passende woningbouw stimuleert.

6. AMBITIE OP WELZIJN

In 2040 kunnen inwoners van de gemeente Halderberge zo lang mogelijk meedoen in de verschillende domeinen van de samenleving. Inwoners wonen zo lang als mogelijk zelfstandig in de eigen leefomgeving en doen mee, met ondersteuning van en ondersteuning voor de zorgzame naaste. Inwoners doen dit op een manier waar zij zich prettig bij voelen, en waar zij het beste mee tot hun recht komen. We zetten in op een stevige sociale basis, waardoor de zware en langdurige zorg waar mogelijk wordt uitgesteld. We zetten in op prettig wonen in een omgeving die samenredzaamheid, meedoen en ontmoeting stimuleert.

**Ambitie op welzijn:
Onze inwoners wonen in een omgeving die samenredzaamheid,
meedoen en ontmoeting stimuleert.**

Om dit te realiseren gaan we uit van een aantal uitgangspunten.

Uitgangspunten:

- Een leefomgeving die gezond, veilig, toegankelijk en sociaal is voor alle inwoners.
- De omgeving nodigt uit tot beweging, elkaar ontmoeten en (respectvol) naar elkaar omzien.
- Toegankelijke voorzieningen in de buurt.
- We streven naar een aanbod van voorzieningen in iedere kern passend bij de omvang van de kern en de behoefte van de inwoners.
- We zetten in op *community building*: een samenleving die bijdraagt aan het omkijken naar elkaar en het samenwerken aan leefgeluk in de eigen leefomgeving. We stimuleren initiatieven om oog voor elkaar te hebben.
- We versterken de sociale veerkracht van inwoners en wijken.
- Inwoners nemen zo lang als mogelijk deel aan de samenleving.
- We versterken de informele zorg, de mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk.
- Inwoners zijn zich bewust van de veranderende behoefte in wonen en ondersteuning bij het ouder worden.

Samenredzaamheid

Oudere inwoners krijgen te maken met andere uitdagingen in het leven die een nieuwe levensfase met zich meebrengen. Dit betekent ook een verandering in zelfredzaamheid⁵ en samenredzaamheid⁶. Als blijkt dat dit niet voldoende is, maar de inwoner extra ondersteuning nodig heeft, dan kan de inwoner gebruik maken van algemene voorzieningen zoals de huiskamers en steunpunten die zonder indicatie beschikbaar zijn.

Mocht toch extra ondersteuning of zorg nodig zijn die aansluit bij de situatie van de inwoner, dan wordt passende ondersteuning of zorg geboden.

We willen dat minder inwoners gebruik hoeven te maken van deze passende ondersteuning of zorg en deze daarmee beschikbaar te houden. Daarom zetten we vanuit de beweging naar de voorkant in op het vergroten van de zelf- en samenredzaamheid en het zorgen voor algemene voorzieningen die aansluiten bij de vraag van onze inwoners.

Hiernaast doen we ook een beroep op inwoners om als het kan, het zelf te doen of met ondersteuning vanuit het eigen netwerk. Gemeente Halderberge ondersteunt hierbij door het beschikbaar stellen van mantelzorgondersteuning en de ondersteuning die vanuit de vrijwilligerscentrale wordt geboden. We zorgen ervoor dat deze voorzieningen aansluiten bij

⁵ Het vermogen om zelfstandig je leven te leiden en om je eigen problemen op te lossen

⁶ Samenredzaamheid is de zelfredzaamheid van mensen met behulp van hun sociale netwerk

de behoefte onze inwoners. En tijdig na te denken over wat er nodig is om op een prettige manier ouder te kunnen worden, in hun eigen woning of in een andere passende woning. Dit doen we door aandacht te besteden aan communicatie naar onze inwoners. Zo blijft passende ondersteuning beschikbaar en betaalbaar voor iedereen die dit nodig heeft.



Figuur 2 Ter illustratie: van zelfredzaamheid naar maatwerk ondersteuning (bron: stichting o3.nl)

Voorzieningen in de wijk

Voorzieningen kunnen de sociale samenhang in een wijk of kern versterken. Te veel voorzieningen bij elkaar kunnen zorgen voor een toename van de druk op een wijk of kern. Dit kan overlast en maatschappelijke onrust veroorzaken. Te weinig voorzieningen kunnen de sociale samenhang verminderen. Bij de realisatie van de voorzieningen wordt hierin een balans gezocht. Voorzieningen kunnen niet in alle dorpen en kernen in gelijke mate aanwezig zijn. We streven naar een aanbod van voorzieningen in iedere kern passend bij de omvang van de kern en de behoefte van de inwoners.

De gemeente stimuleert en faciliteert activiteiten en voorzieningen door en voor elkaar, waar ontmoeting en mee doen een belangrijk onderdeel van zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de huiskamers en steunpunten in de kernen.

Community building

Prettig wonen is meer dan de woning alleen. Wij werken, binnen de mogelijkheden die wij hebben, mee aan het organiseren van sterke woongemeenschappen in onze dorpen en wijken. Per dorp of wijk kijken we in samenwerking en afstemming met andere partijen wat nodig is om te komen tot krachtige en duurzame gemeenschappen met inwoners die naar elkaar omkijken.

Sociale basis

Onder de sociale basis verstaan we de vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen. De sociale basis gaat dan ook over het omzien naar elkaar in de wijken, buurten en dorpen. Maar ook over het autonoom kunnen leiden van het leven met eigen regie en een netwerk vanuit die basis.

Met de toenemende schaarste in de zorg wordt een sterke sociale basis steeds belangrijker, omdat steeds meer problemen met elkaar moeten worden opgelost. We zetten ons in op het faciliteren van een sterke sociale basis in een buurt waar mensen in deze buurt naar elkaar omkijken en elkaar steunen.

In 2024 stellen we samen met onze partners een visie op over de manier waarop we met elkaar in alle kernen en buurten een sterke sociale basis realiseren.

7. AMBITIE OP (OUDEREN)ZORG

In 2040 voeren inwoners van gemeente Halderberge (langer) zelf regie over hun eigen leven met hulp vanuit hun (sociale) netwerk. Ouderen wonen langer zelfstandig thuis al dan niet met hulp van anderen uit hun directe omgeving en hebben geen of pas later behoefte aan formele zorg of ondersteuning. Hierdoor blijft de zorg en ondersteuning beschikbaar voor diegene die dit echt nodig hebben. Wij werken samen met onze zorg- en welzijnspartners aan het realiseren van de juiste zorg op de juiste plek. Dit is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

**Ambitie op (ouderen)zorg:
Onze inwoners zijn zoveel als mogelijk zelfredzaam. Als gemeente
zetten we in op bewustwording, preventie en passende
ondersteuning waar nodig.**

Om dit te realiseren gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

Uitgangspunten:

- We stellen de inwoner centraal. Inwoners worden aangemoedigd regie te voeren over hun leven, als dat nodig met behulp van hun sociale omgeving. We kijken naar de mogelijkheden van de inwoner. We kijken naar wat de inwoner zelf, of met behulp van het netwerk, kan. Als dat nodig is met passende ondersteuning op maat.
- Samen met onze partners in wonen, welzijn en zorg werken we samen aan de bewustwording van inwoners over hun eigen rol als het gaat om zorg en ondersteuning en het daarmee beschikbaar houden van zorg en ondersteuning.
- Betrokkenen werken samen om zorg en ondersteuning beschikbaar te houden.
- Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.
- We stimuleren het inzetten sociale en digitale innovatie.
- We werken vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid.
- Preventie: voorkomen is beter dan genezen
- We werken aan een sterke sociale basis vanuit een gedeelde en samenhangende visie.

De samenleving moet zich voorbereiden op een tijdperk waarin schaarste in de zorg onontkoombaar is en een steeds grotere rol gaat spelen. Dit komt door de vergrijzing in combinatie met personeelstekorten in zorg en welzijn. Onder zorg verstaan we inzet van een professional omdat de hulpvraag niet opgelost kan worden door middel van de eigen kracht, het sociaal netwerk of het weer aanleren van nieuwe vaardigheden. De professional is nodig om zelfstandig thuis te blijven wonen en deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Richting 2040 is in Halderberge een toename te verwachten in de oudste leeftijdsgroepen. Voor veel kernen geldt dat tussen 2020 en 2040 het aantal inwoners boven de 75 jaar gaat verdubbelen. De toename in de oudere leeftijdsgroepen is gemiddeld groter dan in de rest van Noord-Brabant en er is een relatief kleine groep inwoners in de leeftijdsgroep 20 tot 40. Dit betekent dat we de komende jaren veel vraag naar zorg kunnen verwachten, in combinatie met een toenemend personeelstekort. Dit is een complexe uitdaging die we mogelijk niet volledig kunnen oplossen. Dit ontslaat ons niet van de taak ons in te zetten om oplossingen zoveel als mogelijk te bereiken, in samenwerking met onze partners. Dit doen we door als gemeente Halderberge in te zetten op het vergroten van de zelfredzaamheid, preventie en passende ondersteuning.

De Wmo verplicht de gemeente om inwoners te helpen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en kunnen participeren. Met de uitgangspunten uit onder andere ons beleidsplan sociaal domein 'De kracht van samen' ondersteunen we inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven functioneren en mee te kunnen doen in hun eigen leefomgeving. Hierbij zijn de eigen regie en mogelijkheden van inwoners het uitgangspunt.

De beweging naar de zogeheten voorkant wordt gemaakt. Hiermee bedoelen we dat we meer inzetten op het voorkomen van (specialistische) zorg, dat vaak gepaard gaat met persoonlijk leed, dan wel uitstel hiervan. Hierbij zijn meer of beter inzetten van eigen kracht en zelfredzaamheid, het (sociale) netwerk, en inzet op preventie de uitgangspunten. Met de beschikbare capaciteit moeten we verstandig omgaan. Het vertrekpunt is de inwoner en zijn leefomgeving. Die leefomgeving verschilt per persoon en daarom bieden we ondersteuning op maat.

Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

We streven naar een participatiesamenleving. Een samenleving waarin inwoners zo zelfredzaam mogelijk mee kunnen doen. Zelfredzaamheid is hoe goed mensen zich kunnen redden op alle levensterreinen, met zo min mogelijk professionele ondersteuning en zorg. Dit geldt ook voor samenredzaamheid. Door om te kijken naar elkaar en elkaar te ondersteunen zetten we ondersteuning en zorg in daar waar het nodig is. We houden daarmee de zorg beschikbaar. In hoofdstuk 6 Ambitie op welzijn is zelfredzaamheid en samenredzaamheid uitgebreider beschreven.

Bewustwording

We zien een grote opgave als het gaat om het bewust maken van onze inwoners over wat er komt kijken bij zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen. Het is van belang dat inwoners beginnen met nadenken en voorbereidingen treffen voordat het daadwerkelijk nodig is. Dit om te voorkomen dat er acuut aanpassingen nodig zijn of inwoners niet in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. We willen dat inwoners zelf regie nemen over hun eigen woonsituatie. Om inwoners bewust te maken (of de bewustwording te vergroten) van de veranderingen/ontwikkelingen en inwoners te stimuleren om op deze veranderingen te anticiperen en eigen verantwoordelijkheid te nemen, vinden we het belangrijk om het thema langer zelfstandig thuis wonen onder de aandacht te brengen bij onze inwoners. Hiervoor onderzoeken we op welke wijze we dit het beste kunnen doen en maken we daarover afspraken met onze samenwerkingspartners.

Preventie

We zetten in op preventie via twee lijnen:

1. We maken gebruik van interventies die een gezonde leefstijl mogelijk maken.
2. We versterken het sociale netwerk, informele zorg, vrijwilligers en mantelzorgondersteuning

Inwoners worden in staat gesteld zelf oplossingen te vinden. We gaan daarbij uit van het concept positieve gezondheid. Positieve gezondheid is een brede benadering van gezondheid die uitgaat van de mogelijkheden om met de uitdagingen in het leven om te gaan. Het vermogen om eigen regie te voeren en aan te passen (veerkracht) is het uitgangspunt. We willen dat inwoners gezond zijn en blijven én dat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, We zetten daarom in op het vergroten van de gezondheid(-svaardigheden) en een stevige sociale basis. In de visie 'versterken van de

sociale basis' die nog wordt ontwikkeld, worden de ambities en uitgangspunten hierop verder uitgewerkt.

In de participatiebijeenkomsten met inwoners van de gemeente Halderberge die zijn gehouden ter voorbereiding op deze woonzorgvisie werd duidelijk dat de meeste inwoners zelf ook graag zo lang mogelijk zelfstandig willen wonen. De verwachting van inwoners is dat als er zorg of ondersteuning nodig is, dat deze ook toegankelijk en/of beschikbaar moet zijn. Gelet op de geschetste ontwikkelingen in hoofdstuk 3.1 is het van groot belang om de zelfredzaamheid en samenredzaamheid zo veel als mogelijk te stimuleren en het beroep op zorg en ondersteuning waar mogelijk uit te stellen. Wat inwoners zelf kunnen doen, doen ze zelf. Voor zichzelf, maar ook voor elkaar. In de positieve gezondheidsbenadering van inwoners gaan we uit van wat iemand nog wel kan. Onze samenwerkingspartners bekijken het ook vanuit dit perspectief.

Vanuit de inzet op preventie willen we inwoners informeren en waar nodig vaardigheden aanleren om ziekte te voorkomen of uit te stellen, dan wel voorbereid te zijn op de uitdagingen die het ouder worden met zich meebrengt. Denk bijvoorbeeld aan informatie over gezonde voeding of wat je kan doen om te voorkomen dat je na verlies van een dierbare in een isolement terecht komt waardoor de kans op eenzaamheid en depressie toeneemt. Maar denk ook aan sporten. En als dat niet meer kan blijven bewegen, om het risico op vallen te verkleinen.

Het versterken van het sociale netwerk vergroot aan de ene kant het vermogen om zelf en samen met anderen om te gaan met de uitdagingen in het leven. Aan de andere kant is een sterk sociaal netwerk van waarde voor het welzijn (leefgeluk) en zingeving van de inwoner. Vandaar dat we als gemeente inzetten op het versterken van het sociale netwerk door een stevige sociale basis te faciliteren.

De groep inwoners die met pensioen is gegaan en nog vitaal zijn om iets te kunnen betekenen voor de medemens, is een groep waar potentie ligt voor het leveren van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Zij kunnen bijdragen aan een stuk zingeving en daginvulling voor anderen. Het plan van aanpak Gezond en Actief in Halderberge voorziet in een uitwerking rondom mantelzorg en mantelzorgondersteuning

Passende ondersteuning

Wanneer inzet op zelfredzaamheid, samenredzaamheid en preventie voor inwoners onvoldoende toereikend is om zo goed en zo lang als mogelijk zelfstandig thuis te wonen (in de directe leefomgeving) willen we inwoners van Halderberge hierbij ondersteunen. Dit doen we door het beschikbaar stellen van voorzieningen, het inzetten van zorg en ondersteuning en de samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties te verstevigen. Het organiseren van de zorg en ondersteuning aan zelfstandig wonende inwoners kan alleen door gebruik te maken van bestaande netwerken en deze waar nodig en mogelijk uit te breiden en te versterken. Samenwerken tussen en met zorg- en welzijnsorganisaties is van essentieel belang om de zorg en ondersteuning beschikbaar te houden. We zoeken oplossingen zoveel mogelijk in de directe leefomgeving, de eigen wijk, het eigen dorp. Het versterken en bekend maken van informele zorg en mantelzorgondersteuning is een belangrijk onderdeel. Zij spelen een belangrijke rol in het beantwoorden van ondersteuningsvragen van inwoners.

De wijkteams van de gemeente spelen een belangrijke rol bij de toegang en ondersteuning van inwoners en de samenwerking met zorg- welzijnsorganisaties. Gemeente Halderberge

zet in op een sterk wijkteam, die toegankelijk is voor inwoners en de samenwerkingspartners.

Samenwerking

Wij werken samen met onze zorg- en welzijnspartners aan het realiseren van de juiste zorg op de juiste plek. Om de ambitie en uitgangspunten te kunnen realiseren, kunnen wij niet zonder de zorg- en welzijnsorganisaties en professionals die zich inzetten voor onze inwoners. Zij leveren tenslotte de daadwerkelijke zorg en ondersteuning aan onze inwoners, en hebben te maken met dezelfde ontwikkelingen als waar we als gemeente voor staan. We streven dan ook naar het verder verstevigen van onze samenwerking met onze partners, en deze verder uit te breiden. Daarnaast vinden we het belangrijk dat onze partners ook onderling met elkaar samenwerken en zich inzetten voor de beweging naar zelfredzaamheid en samenredzaamheid.

Een groot deel van de opgaven komen ook terug in het integraal zorg akkoord (IZA) en het gezond en actief leven akkoord (GALA). Hier worden diverse uitgangspunten en acties geformuleerd die bijdragen aan zowel het onderdeel welzijn als het onderdeel zorg binnen deze woonzorgvisie. Activiteiten die volgen uit de woonzorgvisie worden in samenhang met deze actielijnen opgepakt

Innovatie

Wanneer het (sociale) netwerk de zorgvraag niet kan beantwoorden, worden zorgprofessionals zo efficiënt mogelijk ingezet ten behoeve van de beschikbaarheid van zorg en ondersteuning. We willen onderzoeken of er innovatie mogelijkheden zijn binnen de Wmo zoals;

- Sociale en digitale innovatie te stimuleren waar dit ondersteunend is.
- We nemen niet over wat mensen zelf kunnen, we helpen mensen te herwinnen wat ze niet meer kunnen en we zorgen samen voor een oplossing voor dat wat overblijft (reablement).
- Het versterken van de inzet van positieve gezondheid.

Innoveren kunnen we niet alleen. Ook dit doen we samen met onze samenwerkingspartners. Om tot innovatie te komen wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van best practices, landelijke en regionale voorbeelden en regelingen om bijvoorbeeld subsidies aan te vragen. Het aandacht vragen voor (subsidie) regelingen, het onder de aandacht brengen van voorbeelden en regelingen, het monitoren van projecten is een rol die we vanuit de gemeente verder in willen gaan zetten. Hiervoor sluiten we aan bij de regionale samenwerking vanuit het IZA regioplan West Brabant West.

De verwachting is dat er vaker zwaardere zorg in de thuissituatie geleverd gaat worden, de vraag naar geschikte woningen gaat toenemen om deze zwaardere zorg ook in de thuissituatie te kunnen leveren. Innovatie woonconcepten of woonvormen kunnen bijdragen om deze zorg ook in de thuissituatie te kunnen leveren.

De ambitie op zorg zoals in dit hoofdstuk is geschetst richt zich met name op de ouderenzorg. Echter zijn de ambities en uitgangspunten ook te gebruiken voor inwoners die op een andere wijze een beroep doen op de zorg. Inwoners die gebruik maken van bijvoorbeeld voorzieningen vanuit beschermd wonen of de maatschappelijke opvang. De zorg en ondersteuning voor deze groep inwoners is regionaal georganiseerd, en gaat dan ook in de regionaal afgestemde woonzorgvisie bijzondere doelgroepen uitgewerkt worden.

8. VERANTWOORDING

Met de woonzorgvisie geven wij richting aan hoe wij wonen, welzijn en zorg zien binnen de gemeente Halderberge, nu en in de toekomst. De woonzorgvisie is in samenwerking met een kerngroep van maatschappelijke partners opgesteld. Door de integrale aanpak zien we het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om in te zetten op de opgaven en ambities die er liggen.

De woonzorgvisie biedt een koers voor mogelijke woonzorgoplossingen. Waar uitdagingen in de zorg een plekje kunnen krijgen in woonoplossingen en andersom waar de huisvestingsopgave gevonden kan worden in passende zorg en ondersteuning thuis. De uitvoering van onze ambities en onze inzet op de opgaven laten we terugkomen in een uitvoeringsprogramma.

8.1 PROCES TOTSTANDKOMING WOONZORGVISIE

Bij het opstellen van de visie en het tot uitvoering brengen van de visie zetten we in op een goede samenwerking met en tussen inwoners, zorg- en welzijnsprofessionals en maatschappelijke partners. Het proces om te komen tot deze visie is dan ook tot stand gekomen met een vertegenwoordiging van deze partijen.

Woonzorganalyse

In de Woonvisie Halderberge 2021-2025 wordt de eerste stap naar het in kaart brengen van de huisvestingsopgave naar wonen met zorg benoemd. Het uitvoeren van een woonzorganalyse heeft gezorgd voor inzicht van de belangrijkste opgaven op wonen en zorg, de ontwikkeling van woon- en ondersteuningsbehoefte en het aanbod daarvan. Deze belangrijkste opgaven zijn weergegeven in een Infographic (bijlage 1).

Participatie

Een vervolg op de woonzorganalyse is het bespreken van de ontwikkelingen en opgaven met onze maatschappelijke partners en inwoners.

Informatiebijeenkomst en werksessie gemeenteraad en partners

Op 9 februari 2023 is er een informatiebijeenkomst en werksessie georganiseerd met de gemeenteraad, maatschappelijke partners en zorgprofessionals en de adviesraad sociaal domein waar is gesproken over bevindingen uit de woonzorganalyse. Na een korte presentatie met de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen in gemeente Halderberge, zijn de deelnemers vervolgens uiteengegaan om door te praten over het woningaanbod, de ouderenzorg (vergrijzing) en de ondersteuningsbehoefte van bijzondere doelgroepen.

Enquête inwoners

Ter voorbereiding van de meedenkbijeenkomsten met inwoners, is een enquête uitgezet. De enquête bevatte vragen over de ervaringen met het prettig wonen in de huidige woning en woonomgeving. De uitkomsten van de vragenlijst zijn gebruikt als input voor het organiseren van de meedenkbijeenkomst in de kernen.

Meedenkbijeenkomst in alle kernen

Gedurende de maanden mei en juni 2023 zijn meedenkbijeenkomsten georganiseerd in de 5 kernen. Inwoners zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de bijeenkomst in hun buurt om mee te denken over:

- het langer thuis kunnen blijven wonen van ouderen;

- welke voorzieningen in uw dorp of wijk nodig zijn voor ouderen en inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag om goed te kunnen wonen;
- welke ondersteunings- of informatiebehoefte er is voor het samen werken aan vitale wijken waar iedereen welkom is en mee kan doen.

In bijlage 3 is een samenvatting opgenomen van de verkregen informatie uit iedere bijeenkomst.

Woonzorgvisie

De woonzorganalyse, de georganiseerde meedenkbijeenkomsten en de gesprekken met onze inwoners en maatschappelijke partners vormen samen de basis om opgaven en ambities te formuleren in de vorm van deze woonzorgvisie. Hiervoor zijn meerdere werksessies georganiseerd in juli en november 2023. Doel van de werksessies is de ontwikkelingen en opgaven waar iedere organisatie voor staat af te stemmen met elkaar, de samenwerking te verstevigen en uitgangspunten die we met elkaar hebben op wonen, welzijn en zorg te formuleren.

Vanuit gedeelde opgaven, de onderlinge afhankelijkheid van elkaar om acties tot uitvoering te brengen, zijn vervolgstappen met elkaar afgesproken richting een gezamenlijk uitvoeringsprogramma en bestuurlijke commitment vanuit welke organisatie.

Uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma is de concrete vertaling in actielijnen gebaseerd op de ambities uit de woonzorgvisie en aanvullend op bestaande werkzaamheden. Het uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen door werksessies met de woningcorporatie, zorg- en welzijnspartners. Deze werksessies hebben in februari 2024 plaatsgevonden. Vanuit iedere deelnemende partner is bestuurlijke commitment gevraagd op de inhoud van het uitvoeringsprogramma. Na de vaststelling van de woonzorgvisie worden periodiek bestuurlijke en ambtelijke overleggen georganiseerd om het uitvoeringsprogramma te bespreken, prioriteiten aan te geven en het uitvoeringsprogramma bij te stellen met (nieuwe) activiteiten. De gemeente neemt hierin de faciliterende rol.

Bij de uitvoering van de woonzorgvisie aan de hand van het uitvoeringsprogramma houden we rekening met de identiteit van de kernen en nemen we (vertegenwoordigers) van onze inwoners mee. Zo werken we samen met elkaar aan een gemeente waar zo lang als mogelijk zelfstandig kan worden gewoond, in het eigen sociale netwerk, er passende zorg en ondersteuning kan plaatsvinden en er samen gewoond, geleefd en gezorgd kan worden.

Bijeenkomst woonzorgvisie partners

Op 6 mei 2024 is een bijeenkomst georganiseerd op het gemeentehuis voor belangstellenden. Van ontwikkelaars, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties tot kbo's en samenstichtingen, alle partners op wonen, welzijn en zorg zijn uitgenodigd om een presentatie over de concept woonzorgvisie bij te wonen. Deelnemers zijn geïnformeerd over de gemeentelijke ambities en uitgangspunten. Tijdens de bijeenkomst was er ruimte voor het stellen van vragen en de reageren op de inhoud van de woonzorgvisie.

Expert Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Voor de totstandkoming van deze woonzorgvisie is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) ingeschakeld. Het expertteam huisvesting aandachtsgroepen heeft een adviserende en ondersteunende rol gehad bij de totstandkoming van deze woonzorgvisie.

8.2 LOKALE EN REGIONALE WOONZORGVISIE

Voor de huisvesting van aandachtsgroepen werken wij samen met lokale en regionale partners. In de regio West-Brabant West vindt afstemming plaats over de opgaven op wonen, welzijn en zorg. Gemeenten in de regio werken samen toe naar een regionale woonzorgvisie voor alle aandachtsgroepen. Onder deze aandachtsgroepen wordt verstaan:

- Mantelzorgverleners- en ontvangers
- Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking of psychische kwetsbaarheid
- (dreigend) dakloze mensen, incl. uitstroom MO, bankslapers en mensen op niet-conventionele woonplekken
- Uitstromers uit beschermd wonen
- Uitstromers uit klinische geestelijke gezondheidszorg
- Uitstromers vrouwenopvang en slachtoffers mensenhandel
- Uitstromers jeugdzorg, inclusief pleeggezinnen
- Uitstromers (jeugd)detentie en forensische zorg
- Uitstappende sekswerkers die gebruik maken van een uitstapregeling
- Arbeidsmigranten
- Studenten
- Woonwagenbewoners
- Vergunninghouders

De woonzorgvisie die nu voor u ligt richt zich voornamelijk op de doelgroep ouderen. Wij wensen dat ouderen zo lang als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in de eigen (aangepaste) woning of dat zij kunnen doorstromen naar een geschikte woning. Gemeente Halderberge ondersteunt door oplossingen in de ondersteuningsbehoefte zoveel mogelijk in de directe leefomgeving, de eigen wijk of het eigen dorp te vinden. Vanwege de behoefte aan zorg en ondersteuning wordt de groep ouderen in één adem genoemd met andere aandachtsgroepen. Toch hebben niet alle aandachtsgroepen een zorg- of ondersteuningsvraag naast het huisvestingsvraagstuk, zoals arbeidsmigranten en woonwagenbewoners.

Mantelzorgverleners spelen een belangrijke rol in het beantwoorden van ondersteuningsvragen van ouderen. Het aantal mantelzorgers en vrijwilligers dat beschikbaar is om voor ouderen en de andere aandachtsgroepen te zorgen gaat de komende jaren fors afnemen. Gemeente Halderberge zet zich daarom in op het versterken van mantelzorgondersteuning, een van de middelen is de urgentieregeling (zie 8.3 De woonzorgvisie onder Wet versterking regie volkshuisvesting).

Voor de overige aandachtsgroepen liggen regionale afspraken. De regionale woonopgaven voor alle aandachtsgroepen met de bijbehorende zorg- en ondersteuningsbehoefte, krijgen naar verwachting in de regionale woonzorgvisie een verdere uitwerking. Gemeente Halderberge zet zich in op een evenwichtige verdeling van de huisvesting van aandachtsgroepen in de regio. We kijken daarbij naar de mogelijkheden die er voor gemeente Halderberge zijn om bij te dragen aan deze evenwichtige verdeling. We geven bij het vinden van passende huisvesting aandacht aan de kans op herstel van de betreffende persoon en de eventueel aanwezige kwetsbaarheid in wijken. De regionale woonzorgvisie moet nog worden opgesteld. De regionale woonzorgvisie kan een bijstelling of nadere uitwerking vragen van deze lokale woonzorgvisie.

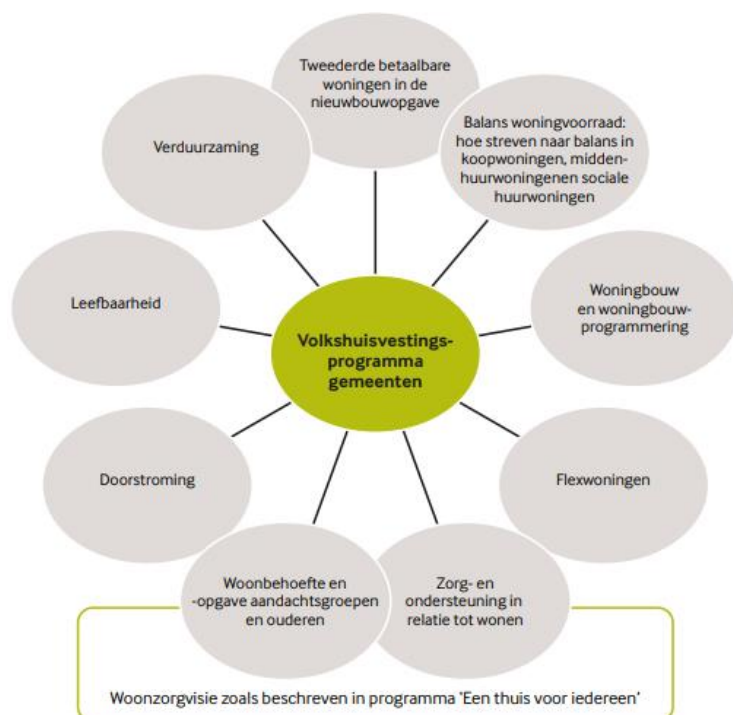
8.3 DE WOONZORGVISIE ONDER WET VERSTERKING REGIE VOLKSHUISVESTING

Het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) biedt de juridische kaders om de opgaven uit het Nationale Woon- en Bouwagenda en haar onderliggende programma's te borgen. De Rijksoverheid wil meer regie voeren op de aantallen en locaties voor woningbouw, op betaalbaarheid en een evenredige verdeling van betaalbare woningen en daarmee een evenredige verdeling van de huisvesting van aandachtsgroepen en urgenten en tot slot op het verstevigen van lokale prestatieafspraken.

Volkshuisvestingsprogramma

Gemeenten worden verplicht een volkshuisvestingsprogramma op te stellen. Dit programma is een uitwerking van de woondeal, woonvisie, woonzorgvisie en Transitievisie Warmte. Het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma is een doorwerking van de regionale kwantitatieve en kwalitatieve woonopgaven naar de gemeentelijke kwantitatieve en kwalitatieve woonopgaven, met specifieke aandacht voor aandachtsgroepen en ouderen met de bijbehorende zorg- en ondersteuningsbehoefte.

De inhoud van de woonzorgvisie, samen met de inhoud van de regionale woonzorgvisie, biedt met eventuele actualisaties de basis voor het op te stellen volkshuisvestingsprogramma. In het huidige wetsvoorstel geldt deze verplichting vanaf 2026.



Figuur 3 Onderdelen volkshuisvestingsprogramma en relatie met woonzorgvisie (bron: Wonen en zorg in het volkshuisvestingsprogramma, handleiding voor het opstellen van ene woonzorgvisie, Platform 31).

Urgentieregeling

Gemeenten worden ook verplicht om regionaal afspraken te maken over de evenwichtige verdeling van de huisvesting van bij de wet aangewezen groepen urgenten. Van een deel van de aandachtsgroepen is de woonvraag zo dringend dat het Rijk in de Wet versterking

regie op volkshuisvesting groepen urgenten heeft benoemd die voorrang krijgen bij het vinden van een passende woonruimte. In een huisvestingsverordening wordt een urgentieregeling vastgelegd. De urgentieregeling maakt het mogelijk om deze aangewezen groepen urgenten met voorrang te huisvesten. Per woningbouwregio (woondealregio) wordt hierover afspraken gemaakt. Voor gemeente Halderberge geldt dat wij voor de regionale afspraken over de huisvesting van urgenten de samenwerking opzoeken met gemeenten uit de woningbouwregio West-Brabant West. In het huidige wetsvoorstel geldt deze verplichting vanaf 2026.

De aangewezen groepen urgenten die nu in het wetsvoorstel zijn opgenomen, zijn:

- Mantelzorgers en mantelzorgontvangers
- Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische kwetsbaarheid die wegens ernstige en chronische medische redenen andere huisvesting nodig hebben
- Uitstromers maatschappelijke opvang
- Uitstromers beschermd wonen
- Uitstromers uit de klinische geestelijke gezondheidszorg
- Uitstromers vrouwenopvang en slachtoffers mensenhandel
- Uitstromers accommodaties jeugdhulp
- Uitstromers (jeugd)detentie en forensische zorg
- Uitstappende sekswerkers

8.4 MONITORING

In deze woonzorgvisie zijn de ambities op de huisvestings- en ondersteuningsopgave naar wonen, welzijn en zorg voor de verschillende aandachtsgroepen voor de korte (2024-2025), middellange (2026-2030) en lange termijn (2030-2040) vastgelegd. Vanuit een heldere visie, realistische ambities en duidelijke uitgangspunten, legt de woonzorgvisie een basis en geeft het kaders voor het uitvoeringsprogramma.

Het uitvoeringsprogramma is een gezamenlijke werkwijze van de gemeente met een vertegenwoordiging van onze partners op wonen, welzijn en zorg. Hierin is concreet vastgelegd hoe we onze ambities en uitgangspunten gaan uitwerken. In dit uitvoeringsprogramma maken wij afspraken over onze verdere samenwerking en werken wij de aanpak van de opgaven verder uit. Het uitvoeringsprogramma gaat tussentijds geactualiseerd worden. Periodiek vindt bestuurlijk en ambtelijk overleg plaats over de korte termijn opgaven, de prioriteiten en vindt afstemming plaats over elkaars inzet in uitdagingen en opgaven die er liggen.

Bij het monitoren van de woonzorgvisie is het belangrijk om te anticiperen op relevante (veranderingen in) wet- en regelgeving. Eén voorbeeld hiervan is het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting. Het wetsvoorstel heeft als het wetsvoorstel wordt aangenomen impact op de verdere uitvoering (prioritering) van het uitvoeringsprogramma binnen de gemeente Halderberge. De woonzorgvisie krijgt met de wetswijziging een plek in het volkshuisvestingsprogramma. Het uitvoeringsprogramma kan een plek krijgen in de lokale en/of regionale prestatieafspraken. Dit zijn ontwikkelingen die nog niet helemaal vast liggen en zeker zijn. De uitwerking en gevolgen voor deze woonzorgvisie zijn daarom ook nog niet helemaal duidelijk.

8.5 FINANCIËEL KADER

Voor het realiseren van de ambities uit de woonzorgvisie is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor de uitvoering van een aantal acties uit het uitvoeringsprogramma zijn aanvullende middelen nodig. Het gaat structureel om € 10.000 per jaar voor het realiseren van de ambities in de woonzorgvisie en de acties uit het uitvoeringsprogramma.

Aanvullend gaat voor de uitvoering van een aantal concrete acties uit het uitvoeringsprogramma extra financiële middelen en capaciteit nodig zijn. Het gaat in ieder geval om de volgende acties:

- het opstellen en uitvoeren van een communicatiestrategie om inwoners bewust te maken van de opgaven op wonen, welzijn en zorg en de eigen regie zij daar zelf in hebben;
- deskundigheidsbevordering met betrekking tot positieve gezondheid.
- het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma
- het uitvoering geven aan het plan van aanpak reablement



BIJLAGEN

BIJLAGE 1 INFOGRAPHIC WOONZORGANALYSE

WONEN EN ZORG IN HALDERBERGE IN BEELD

Ontwikkelingen



Langer of weer
zelfstandig wonen



Scheiden wonen
en zorg



Voorzieningen in
de nabijheid



Krapte op de
woningmarkt



Arbeidsmarktkrapte



Toenemende druk
op mantelzorg en
vrijwilligers



Stijging van
zorgkosten

Kansen



Bewustwording
stimuleren



Vitale woon-
gemeenschap



Behoefte aan voor-
vormen tussen thuis
wonen en wonen in
een instelling



Samenwerking
wonen, welzijn, zorg
en fysiek- en sociaal-
domein

Demografie

Vergrijzing

Het aantal 65+ers in Halderberge

2020

4.5 op de 10 personen



2040

6.5 op de 10 personen



BIJLAGE 2 BEGRIPPEN- EN AFKORTINGENLIJST

Aandachtsgroepen (concept definitie o.b.v. wetsvoorstel Wvrv)	Mantelzorgverleners- en ontvangers, mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking of psychische kwetsbaarheid, uitstromers uit intramurale zorginstellingen (maatschappelijke opvang, opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring/ 'vrouwenopvang', opvang van slachtoffers van mensenhandel, beschermd wonen, instellingen voor klinische geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg, instellingen voor jeugdzorg), woningzoekenden na detentie, (dreigend) dakloze mensen, stoppende sekswerkers, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
Community building	Gaat om het opbouwen van een gemeenschap.
Extramurale voorziening / zorg	Zorg of voorziening aan inwoners die niet in een instelling verblijven.
Gebruikelijke hulp	Gebruikelijke hulp is de normale zorg of hulp die je van gezinsleden mag verwachten.
Geclusterd wonen	Bij voorkeur minimaal 12 woningen die tenminste nultreden zijn, met een (informele) ontmoetingsruimte, waar permanent en zelfstandig gewoond wordt door overwegend ouderen. Er is een brede variatie aan geclusterd wonen.
Gelijkvloerse woning / nultredenwoning	Een woning waarbij de woonkamer, keuken, badkamer, toilet en tenminste één slaapkamer zonder treden te bereiken zijn.
Geschikte woning	Geschikte woningen zijn geschikt voor specifieke doelgroepen; ze behoeven geen aanpassing meer. Een aanleunwoning is een voorbeeld van een geschikte woning voor ouderen. Deze is speciaal ontworpen en is bij oplevering geschikt voor deze doelgroep.
Gespikkeld wonen	Zelfstandig wonen voor inwoners met een ondersteuningvraag, verspreid in de wijk of buurt met de toegang tot gemeenschappelijke voorzieningen
Intramurale voorziening / zorg	Wonen in een instelling / zorg die inwoners ontvangen gedurende een verblijf in een instelling.
Kleinschalig wonen	Een woonvorm voor inwoners die niet meer zelfstandig kunnen wonen. Zorg en ondersteuning is in de woning beschikbaar.

Levensloopbestendige woningen	Woningen die in potentie bruikbaar zijn voor een volledige levensloop. Al dan niet met enkele kleine aanpassingen dat is op maat, zoals een beugel aan de muur van het toilet. Deze woningen zijn toegankelijk en bruikbaar voor een bewoner met een rollator. Levensloopbestendige woningen kunnen bewoond worden door verschillende doelgroepen. Een reguliere rijtjeswoning kan levensloopbestendig zijn, maar een seniorenflat ook.
Mantelzorg	Mantelzorg is alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit zijn of haar directe sociale omgeving.
Mantelzorgwoning	Een mantelzorgwoning is een zelfstandige woning op het terrein van het huis van de inwoner die zorg nodig heeft of die de mantelzorgondersteuning aanbiedt.
Modulair pakket thuis	Je ontvangt zorg thuis een deel van de zorg die je in een zorginstelling kunt krijgen. Je kunt hiervoor kiezen als je thuis kunt wonen en zorg nodig hebt vanuit de Wet langdurige zorg.
Volledig pakket thuis	Thuis wordt dezelfde zorg geleverd als die in een zorginstelling verkregen kan worden,
Voorziening	Een voorziening is hulp of ondersteuning. Algemene voorzieningen zijn voor iedereen vrij toegankelijk. Er zijn ook maatwerkvoorzieningen (Wmo) en individuele voorzieningen (Jeugdwet)
Wet langdurige zorg (Wlz)	De Wlz regelt zware intensieve zorg voor inwoners die blijvend 24 uur per dag zorg of toezicht nodig hebben.
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	De gemeente geeft ondersteuning thuis via de Wmo, met als doel dat inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.
Zorgverzekeringswet (Zvw)	De Zvw regelt dat iedereen die in Nederland woont of werkt recht heeft op medisch noodzakelijke zorg
zorgunit	Een zorgunit bestaat uit ruimten voor het verlenen van zorg en/of om te slapen.

BIJLAGE 3 INPUT MEEDENKBIJEENKOMSTEN

Uitnodiging meedenkbijeenkomst en enquête Woonzorgvisie Halderberge. Denkt u met ons mee?

De gemeente Halderberge wil dat al haar inwoners goed kunnen wonen. Ook ouderen en inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag. De doelen om dat te bereiken gaan we opschrijven in een woonzorgvisie. Die visie bepalen we als gemeente niet alleen. Daar willen we u graag over laten meedenken.

Denk mee tijdens de meedenkbijeenkomst woonzorgvisie Halderberge in uw buurt.

Tijdens de bijeenkomst denkt u met ons mee over:

- het langer thuis kunnen blijven wonen van ouderen
- welke voorzieningen in uw dorp of wijk nodig zijn voor ouderen en inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag om goed te kunnen wonen
- welke ondersteunings- of informatiebehoefte er is voor het samen werken aan vitale wijken waar iedereen welkom is en mee kan doen

Enquête wonen en zorg

U kunt ons ook helpen voor de meedenkbijeenkomsten door het invullen van een vragenlijst over uw ervaringen met het prettig wonen in uw huis en uw woonomgeving. De uitkomsten van de vragenlijst gebruiken we tijdens de meedenkbijeenkomst in uw dorp.

U kunt de vragenlijst tot **8 mei 2023** invullen via deze link: <https://forms.office.com/e/vn5tV6tEQx> of door het scannen van de ingevoegde QR-code.

Meedenkbijeenkomsten

Wenst u deel te nemen aan de meedenkbijeenkomst in uw dorp? Meld u dan aan via m.vereecken@halderberge.nl onder vermelding van 'Meedenkbijeenkomst woonzorgvisie'

Woonzorgvisie Halderberge



17 MEI: 18.30u – 20.00u
Steunpunt 't Bosschehuys
Midzomerplein 4, Bosschenhoofd



31 MEI: 18.30u – 20.00u
Steunpunt Stampersgat
Havenstraat 4, Stampersgat



1 juni: 18.30u – 20.00u
Huiskamer van Gastel
Veerkensweg 71a, Oud Gastel



5 juni: 18.30u – 20.00u
Huiskamer van Doeve
Halderberg 74, Hoeven



6 juni: 18.30u – 20.00u
Steunpunt De Mulder
Professor Mulderslaan 97, Oudenbosch

Heeft u vragen? Neem dan contact op met Eefke Hendrickx of Mariska Vereecken via telefoonnummer 14 0165. Wij zien uit naar de resultaten van de enquête en begroeten u graag tijdens één van de meedenkbijeenkomsten!

Algemeen: bewustwording! Ook vanuit de raad aangegeven.

Highlights als samenvatting van alle vijf de avonden:

- Zet in op geclusterd wonen, mix van jong en oud en doelgroep of geen doelgroep
- Zet in op bewustwording, inwoners moeten na gaan denken over hun toekomst en niet afwachten
- Er wordt veel verwacht van de overheid / gemeente, recht op zorg of voorzieningen wordt nog ervaren terwijl de beschikbaarheid enorm onder druk staat.
- Het is tijd voor actie, en niet te lang mee wachten
- Behoeftte aan een duidelijke informatievoorziening, lang niet altijd is duidelijk wat er allemaal is en hoe dit op een goede manier gevonden kan worden.

Bosschenhoofd (17 mei 2023)

- Inwoners zijn over het algemeen tevreden over voorzieningen.
- Inwoners geven aan dat het een eigen verantwoordelijkheid is om woningen aan te passen als inwoners willen blijven wonen
- Inwoners geven aan dat er ingezet moet worden op bewustwording over ouder worden en thuis blijven wonen. Informatievoorziening, filmpjes, theater. Wervende teksten en persoonlijk contact
- Aandacht voor het voorkomen van scheiding van echtparen wanneer 1 persoon moet verhuizen vanwege de zorgvraag
- Gezamenlijke woonvormen kunnen een optie zijn
- Visie op de overheid is verschillend, gericht op zelfstandigheid maar kaders en toezicht zijn belangrijk en ontbreken op dit moment.
- Inwoners van Bosschenhoofd lijken wat meer op zichzelf te zijn.
- Onvoldoende seniorenwoningen gebouwd, eigenlijk al te laat (tegenover woningen die nu te koop staan waar niet alles van verkocht is)
- Rol woonkwartier vergroten, medeverantwoordelijk voor leefbaarheid.
- Niet enkel inzetten op wonen / stenen maar ook op leefbaarheid
- Preventief inzetten en investeren

Stampersgat (31 mei 2023)

- Inwoners met hulpvraag die nergens terecht lijken te kunnen. Complexiteit van regelgeving, niet gebruiksvriendelijk. Waar moet je zien? Behoeftte aan goede informatievoorziening.
- Intramurale zorg is duur, en pas voor laatste levensfase. Ontwikkeling is dat mensen thuis in eigen woning willen blijven wonen, en thuis willen overlijden.
- Steunpunten en dagbestedingen gaan een steeds grotere rol spelen, sociaal contact, tegen vereenzaming.
- Veel vraag om door te stromen naar seniorenwoningen, maar aanbod is beperkt.
- Wonen in een geclusterd woonvorm waar zorg kan worden ingekocht.

- Personeelstekort in de zorg maakt dat we op een andere manier naar de zorg gaan kijken.
- Stampersgat zorgbestendig? Zit niet alleen in de woningvoorraad die geschikt moet zijn voor een ouderen, maar ook de zorgbestendigheid van de openbare ruimte (trottoirs, bus opstapplaats) én voorzieningen.
- Ideeën:
 - o Mantelzorgbeleid versoepelen. Premantelzorg, minder administratie
 - o Huurwoningen; mensen met een tegendienst kunnen huren (met korting of met voorrang). Hier staat een maatschappelijke tegendienst tegenover.
 - o Laat jongeren de ouderen helpen
- Hoe kunnen we het voor mensen aantrekkelijker maken om eerder /op tijd na te gaan denken over hun toekomst? (En daarvoor verhuizen of verbouwen?)
 - o Gehecht aan sociaal netwerk. Lastig om op latere leeftijd een sociaal netwerk op te bouwen
 - o Bewustwording door te laten zien wat er in de praktijk kan gebeuren. Voorbeelden uit de samenleving.
- Aandacht wordt gevraagd voor het verschil in huur bij doorstroom, nu bijv. Relatief lage huur maar bij andere woning stijgt dit fors. Voor inwoners een reden om niet te verhuizen.

Oud Gastel (1 juni 2023)

- Verbazing bij deelnemers beperkt aantal inwoners aanwezig -> leeft het niet?
- Inzetten op informatievoorziening over waar je aan moet denken als je ouder wordt en kijkt naar wonen
- De verbinding met jongeren / scholen is interessant, koppel ouderen met jongeren.
- Er wordt ervaren dat er weinig personeel beschikbaar is, dit wordt wel een probleem in de toekomst.
- Aandacht voor het luisteren naar de vraag achter de vraag wanneer er een hulpvraag wordt gesteld door een inwoner.
- Belangrijk om niet alleen over woningen te spreken, maar ook over voorzieningen, zorg en sociaal netwerk
- Inwoners geven aan dat er een grens zit aan wat mantelzorgers op kunnen pakken
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat zorgpersoneel ook in de sector blijft?
- Inwoners blijven graag zelfstandig
- Heb oog voor welke middelen (robotisering) je inzet bij welke generatie, kan beangstigend zijn
- Uitstel van voorbereiding, gevoel nog lang geen stappen te hoeven zetten.
- Bewustwording creëren door aansluiting met KBO / Klokje / Bode te zoeken
-

Hoeven (5 juni 2023)

- Aandacht voor het voorzichtig omgaan met prognosecijfers. Voorbeeld Basisschool Uniek lijkt nu te klein. Prognose aandeel vergrijzing kan beïnvloed worden door nieuwbouwprojecten, aantrek van jongeren. Voorbeeld De Bovendonken en Hoeven Zuid.

- Toewijzingssysteem voor woningen sluit niet aan bij de woonbehoefte van eigen inwoners uit Hoeven. Veel instroom van mensen afkomstig van buiten Hoeven.
- Ideeën
 - Appartementen om doorstroming te stimuleren
 - Sint Janstraat / Bovenstraat
 - Locatie achter de kerk
 - Knarrenhof
 - Voorbeeld: Buurtwonen: menging tussen jong en oud
 - Schrijf die visie op korte, middellange en lange termijn. 2040 is te ver weg. Knip op in termijn van 5 jaar.
- Resultaten enquête Hoeven, KBO Hoeven heeft zelf een enquête uitgezet onder de leden.
- *Welke voorzieningen zijn belangrijk:* aanwezigheid supermarkt, dit pleit voor inbreidingslocaties in de buurt van voorzieningen. Dit mag dan ook weer niet leiden tot een enclave van ouderen in het centrum. Bij inbreiding moet kritisch gekeken worden naar de parkeernorm, de parkeerbehoefte voor deze doelgroep is lager dan geëist wordt.
- *Koop of huur:* Erg afhankelijk wat je ervoor krijgt. Huur is niet per sé een belemmering. Probleem is wel dat er gevoelsmatig meer betaald moet worden voor een kleinere woning bij een verhuizing. Dit vormt een drempel om te gaan verhuizen / door te stromen naar andere woning
- *Robot of persoonlijke hulp:* Robot is prima, als deze wel op tijd kan komen. Robot voor ondersteuning. Deze vraag roept reacties op in het kader van de versnippering en concurrentie onder de zorgaanbieders. De gemeente zou dit onder één concessie moeten uitgeven.
- Aanvullingen
 - Daadkracht op korte termijn, actie
 - Nu aan de gang met inbreidingslocaties
 - Senioren hebben ook een toekomst
 - Sociale huurwoningen voor de jeugd
 - Meer sturend optreden van de gemeente

Oudenbosch (6 juni 2023)

- Zet in op het verbeteren van de toegankelijkheid, inclusieve samenleving realiseren met elkaar
- Er is behoefte aan geclusterde woonvormen, wonen in hofjes. Omkijken naar elkaar, gespikkeld wonen. Pleidooi voor gemengd wonen omdat ouderen minder goed voor elkaar kunnen zorgen dan wanneer je hier gemende leeftijden inzet.
- De voorzieningen moeten we hier goed houden.
- Multifunctioneel bouwen, zodat deze voor verschillende doelgroepen ingezet kunnen worden en waar doorloop / omkatten mogelijk is. Denk aan seniorenwoningen die na de piek van vergrijzing weer prima bruikbaar zijn voor jonge gezinnen of starters
- Zet in op betaalbare woningen
- Er wordt een buurtcentrum gemist door de inwoners aanwezig deze avond.

- Zet in op omkijken naar elkaar, mensen kijken meer naar zichzelf en niet meer naar anderen. Aan de andere kant, willen mensen betrokken worden (kijk naar de opkomst van deze avond) Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen betrokken zijn en naar elkaar omkijken?
- Wijkvereniging Albano heeft geprobeerd veel activiteiten te organiseren, mensen kwamen hier niet op af. Hoe komt dit?
- I het huidige aanbod van voorzieningen voldoende zichtbaar?
- Robot: gebruik de technieken die er zijn om de zorg mogelijk te houden. Techniek wordt wel gezien als ontlasting van de professional zodat er tijd over blijft voor persoonlijk contact, en niet als vervanging.
- Inwoners geven aan moeite te hebben om hulp te vragen
- Verwachting ligt dat er vanuit de zorg / overheid omgekeken wordt naar hun inwoners / cliënten.
- Zet in op preventie